

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

**Povzetki samoevalvacijskih poročil študijskih programov
za študijsko leto 2020/2021**

Marec 2022

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA ANGLISTIKO IN AMERIKANISTIKO

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Angleški jezik in književnost

Dvopredmetni program 1. stopnje Angleški jezik in književnost je sodobno zasnovan študijski program, ki se ob podpori elektronske učilnice izvaja na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko. Pri oblikovanju poročila smo upoštevali mnenja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter povratne informacije študentov in tujih strokovnjakov. Posvetovali smo se s člani programskega sveta, ki na program niso imeli bistvenih pripomb. Vključili smo tudi rezultate ankete o zadovoljstvu s študijem in predlagali nekaj ukrepov na osnovi primerov dobre prakse.

Člani Oddelka za anglistiko in amerikanistiko ugotavljamo, da bomo lahko rezultate ankete o zadovoljstvu s študijem koristno uporabili v procesu izboljševanja študijskega programa in njegove izvedbe.

Zadovoljni smo s podatkom, da sta splošna ocena zadovoljstva s študijem (mediana = 3,8) in ocena izpolnitve pričakovanj študentov (mediana = 3,6) visoki. Upamo tudi na nadaljnji trend postopnega naraščanja tega kazalnika.

Interes za študij ostaja v zadnjih nekaj letih približno enak, število prijavljenih v obeh prijavnih rokih presega število vpisnih mest (v preteklem letu interes 48 in 12 v prvem in drugem prijavnem roku, na 40 vpisnih mest). S tem smo zadovoljni, še posebej zato, ker razpisana mesta zapolnimo že s prvim vpisnim rokom.

Primerov četrtega pristopa k izpitu na tem študijskem programu je letos ponovno več kot v preteklem študijskem letu, razlogi za nastali položaj se niso spremenili in v glavnem niso v domeni učiteljev oz. oddelka. Menimo tudi, da bi bilo za vse udeležene strani (študente, učitelje in službe) ugodno, da bi se zmanjšalo število možnih pristopov k izpitu. Nadaljnji pristopi namreč pogosto izhajajo iz študentove nezadostne priprave (kar ugotavljamo tako iz analiz kot iz neformalnih anket na oddelku in pogovora s študenti, ki so izpit opravljali večkrat). Zato bomo na KŠZ in Senat FF podali pobudo za zmanjšanje števila možnih pristopov k izpitu, zaenkrat s 6 na 5.

Program AJK ne predvideva praktičnega usposabljanja, vendar študentom kljub temu nudimo bogate možnosti nabiranja praktičnih izkušenj zunaj kurikulumu v obliki sodelovanja pri organizaciji konferenc, projektov, ki so povezani s prakso, in v projektu demonstratorstva. Te aktivnosti so bile zaradi pandemije v preteklem študijskem letu sicer zelo okrnjene, a upamo na skorajšnje izboljšanje in ponovno več angažiranosti vseh deležnikov v naslednjem študijskem letu.

Primerjava podatkov s FF in z UM kaže na kadrovske podhranjenosti Oddelka (ki je med tistimi z najvišjim številom študentov), za katero pa upamo, da se bo s finančno stabilizacijo FF v naslednjih nekaj letih tudi popravila. Zaradi izvajanja študijskega programa v angleškem jeziku je za naš program tudi velik interes s strani redno vpisanih tujcev in študentov na študijskih izmenjavah, kar se v statistikah vidi le delno, predstavlja pa dodatno obremenitev za učitelje na programu. To pripisujemo dejstvu, da jih ima veliko težave z jezikom in sporazumevanjem ter posledično potrebujejo dodatno pomoč učiteljev. Študijsko leto 20/21 je bilo tozadevno sicer izjema, ker je bila mobilnost zaradi epidemioloških razmer okrnjena. V smislu nadaljnjega razvoja oddelka razmišljamo o njegovi kadrovske krepitvi v prihodnjih letih.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Anglistika

V študijskem letu 2020/2021 so se v nepedagoški študijski program druge stopnje Anglistika vpisali 4 študenti, prehodnost med letniki je bila 100 %, zadovoljstvo s študijem v študentskih anketah za leto 2020 je bilo ocenjeno nekoliko nižje kot doslej (4), medtem ko je bilo zadovoljstvo s pridobljenimi kompetencami (za *začetek dela*, za *iskanje zaposlitve*, za *osebni razvoj*) ocenjeno s 5, kar je najvišje doslej. V isti postavki ocenjeni pridobljeni kompetenci za *nadaljnjo kariero* in *razvoj podjetniške sposobnosti*, ki se v letu 2020/2021, izjemoma, nahajata med najvišjimi ocenami (5), se običajno nahajata med 1,50 in 2,50, kar nam pove, da študijski program Anglistika še vedno ne vsebuje vseh komponent, ki bi oblikovale v celoti zaokroženo osebnost profila diplomanta Anglistike. Na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko se zavedamo, da kljub temu, da so študenti zelo zadovoljni z akademskim nivojem znanja, ki ga pridobijo v času izobraževanja v študijskem programu druge stopnje Anglistika (pohvalijo predstavitev jezikoslovnih predmetov, možnost razmišljanja zunaj okvirjev, umeščanje jezikovnih znanj, pridobljenih na prvi stopnji (npr. znanja iz angleške slovnice) v širši jezikoslovni okvir s pomočjo predmetov Teorija jezika, Leksikologija, Psiholingvistika, Raba angleščine v družbenem in globalnem kontekstu, Diskurzna analiza – kar je zelo pomembno za ohranjanje vertikale, tj. nadaljevanje študija na doktorski ravni), ne moremo mimo dejstva, da so za vključitev na trg dela po končanem študiju v nepedagoškem programu Anglistika potrebna praktična in logistična znanja ter spretnosti, ki jih študenti lahko pridobijo samo s prakso. Da bi ta problem vsaj delno rešili, smo se odločili za uvedbo pilotnega projekta t. i. 'učne' prakse v podjetju (trenutno potekajo pogovori o možnosti izvedbe z dvema podjetjema) v okviru predmeta Organizacijsko sporazumevanje v družbi in gospodarstvu, ki je trenutno izbirni predmet v prvem letniku študija. Postopoma želimo uvesti obvezno prakso v drugem letniku študija (natančnejši opis je v celotnem poročilu). Pomemben ukrep pri povezovanju programa Anglistika z okoljem in prakso je še srečanje študentov Anglistike in potencialnih bodočih študentov tega programa z bivšimi študenti naših programov, ki so se uspeli zaposliti v gospodarstvu kot pogajalci za delo v tujini, iskalci projektov, itd. Dogodek se bo letos zgodil drugič, pripravlja ga vodja programa Anglistika dr. Nada Šabec, predviden pa je za poletni semester študijskega leta 2021/2022. V poročilu opišemo tudi prilagoditev izvedbe predmetov študijskega programa Anglistika tujim študentom Erasmus mobilnosti v okviru spodbujanja internacionalizacije ob siceršnji promociji omenjenega programa domačim in tujim študentom. Glede ukrepov, opisanih v samoevalvaciji za leto 2019/2020, povemo, da je bilo nekaj realiziranih (npr. pri nekaterih predmetih smo SV uspeli spremeniti SE, pri študentskih anketah še nismo dosegli anonimnosti, so se pa na pobudo študentov zgodili poskusi za preoblikovanje ankete na način, ki bo dal bolj objektivne rezultate). Nekateri ukrepi (npr. zmanjšanje števila pristopov k izpitu s 4 na 3) pa so ostali še za reševanje v prihodnje.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Poučevanje angleščine

Dvopredmetni pedagoški študij Poučevanje angleščine je sodobno zasnovan študijski program, ki se ob podpori elektronske učilnice izvaja na magistrski stopnji na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko. Pri oblikovanju poročila smo upoštevali mnenja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter povratne informacije študentov in tujih strokovnjakov. Posvetovali smo se s člani programskega sveta, ki na

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

program niso imeli bistvenih pripomb. Vključili smo tudi rezultate ankete o zadovoljstvu s študijem in predlagali nekaj ukrepov na osnovi primerov dobre prakse.

V študijskem letu 2020/21 je bilo v program vpisanih 44 študentov, 17 v prvi letnik, 14 v drugi letnik in 13 absolventov. Prehodnost med letnikoma je bila že tretje leto stodontotna, v rednem roku pa je sicer diplomiralo 40 % študentov, kar je sicer dvakrat več kot v preteklem letu, a delež je še vedno prenizek. Predvidevamo, da zaradi tega, ker se jih veliko priložnostno zaposluje že v času študija in v letošnjem letu je bilo veliko pozivov za nadomeščanje rednih učiteljev zaradi epidemije. V okviru magistrskega seminarja jih bomo še naprej načrtno spodbujali, da s študijem zaključijo čim prej. Študenti so zadovoljstvo s študijem in s pridobljenimi kompetencami ocenili z visoko oceno. Ugotavljamo sicer, da si moramo bolj intenzivno prizadevati za povečanje interesa za študij, da bomo lahko izbrali najbolj sposobne kandidate, študente spodbujati k aktivni vlogi v učnem procesu in jih vključevati v raziskovalno in projektno delo. Da bi izboljšali kakovost izobraževanja, bomo predlagali naslednje ukrepe: bolj poglobljeno, individualno delo z elementi raziskovanja; bolj odgovoren odnos do študija, višja motivacija in krajši čas dokončanja študija; boljše in več tehnične opreme (tudi specifične za jezikoslovne eksperimente; dostop do baz in korpusov) ter spremembo študentskih anket na fakultetni ravni (odprava anonimnosti). Študente bomo še naprej spodbujali k razmišljanju in k aktivnemu sodelovanju med urami.

Čeprav nam je v času epidemije uspelo izvesti vse dejavnosti, povezane s pedagoško prakso, so bili zaradi okoliščin standardi minimalni, zato so tudi študenti izrazili željo po večjem obsegu praktičnega dela, kar bomo omogočili takoj, ko bodo razmere to dovoljevale. Prilagodili smo se tudi z novimi oblikami preverjanja in ocenjevanja znanja, ki so spodbudile bolj sprotno delo in jih bomo kot primer dobre prakse ohranili tudi v prihodnje.

Primerjava podatkov z UM kaže na kadrovsko podhranjenost Oddelka (ki je med tistimi z najvišjim številom študentov), za katero pa upamo, da se bo s finančno stabilizacijo FF v naslednjih nekaj letih tudi popravila. Večina učiteljev je obremenjenih tako po številu ur kot po številu študentov na učitelja (še večja je v prvostopenjskem programu, kjer poučujejo ti isti učitelji). Ob tem velja upoštevati tudi dejstvo, da imamo na našem Oddelku sicer višji delež tujih študentov, kar pomeni dodatno delovno obremenitev. V smislu nadaljnjega razvoja oddelka razmišljamo o njegovi kadrovske krepitvi v prihodnjih letih.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA FILOZOFIJO

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Filozofija

V samoevalvacijski proces smo vključili tudi zunanje deležnike – Programski svet Oddelka za filozofijo na FF UM (seja 17. 2. 2022). Z deležniki (ravnatelj Prve gimnazije Maribor, pomočnica ravnateljice OŠ, ki predava etiko in filozofijo za otroke – tudi diplomantka našega oddelka, profesor filozofije na drugi gimnaziji Maribor – diplomant oddelka in študentka zadnjega letnika druge stopnje) smo razpravljali o študijskem programu, raznih oblikah sodelovanja s šolami in povečanju zanimanja za študij filozofije. Ustanovljen je bil *Alumni klub*, pričakujemo, da bo njegovo delovanje zaživelo v naslednjih letih (v smislu pridobivanja koristnih informacij glede zaposlitve ipd.).

Zanimanje za študij je relativno stabilno, zaznan je celo trend izboljšanja. Po statistiki vpisa v 1. letnik študijskega programa filozofija: 14 (2017/18), 17 (18/19), 15 (19/20), 12 (20/21) in 19 (2021/22). Vseh vpisanih je bilo 30 (2020), v letu 2021/22 pa je 38 študentov v vseh treh letnikih programa.

Da bi povečali zanimanje za študij, smo se odločili za organizacijo nagradnega natečaj za dijakinje in dijake iz pisanja filozofskega eseja (tudi plačljivo oglaševanja objave na Facebook strani Oddelka za filozofijo). Epidemiološka situacija je vplivala na druge promocijske aktivnosti. O vseh aktivnostih redno obveščamo na oddelčni strani FB:

<https://www.facebook.com/Oddelek-za-filozofijo-Filozofske-fakultete-v-Mariboru-891299591043659/>

Ocenjujemo, da so ocene pedagoškega dela, posebej na prvi stopnji študija, zadovoljive. Izvajalce smo opozorili na predmete, kjer prihaja do odstopanj. Po anketi o zadovoljstvu študentov po študijskih programih (P05-01) je bila za leto 2020/21 ocena 3,63. Diplomantov (vpis 2016) je bilo 29,41 %, trajanje študija v letu 2021 pa 4,13 (pod povprečjem FF). Po podatkih za leto 2020 je bilo trajanje študija 8,86 let (kar je še vedno zelo dolgo, 8,67 v letu 2019), diplomantov pa 23,08 %. Trajanje študija in uspešnost zaključevanja bomo posebej spremljali, skušali zaznati ovire in ustrezno ukrepati (individualni pogovori). Zaposljivost diplomantov je primerljiva z drugimi programi na FF UM.

Izvajanje programa je potekalo v skladu s predmetnikom – posebnost so bile še vedno razmere, povezane s pandemijo. Na oddelku so trenutno (2021/22) trije študentje demonstratorji. Vsi člani oddelka raziskovalno delujejo in objavljajo v okviru programske skupine ARRS (6-letni program odobren 1. 1. 2022) in določene vsebine povezujejo s pedagoško prakso.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Filozofija

Kot vodilo pri samoevalvaciji dvopredmetnega pedagoškega programa Filozofija nam je služilo predvsem dvoje: poročilo o zunanji evalvaciji študijskega programa, ki ga je pripravila skupina strokovnjakov Nakvisa (22. 6. 2021). Glede na to smo prešli v fazo intenzivnega sodelovanja s strokovnjaki iz prakse ter upoštevali še druga opažanja evalvatorjev, njihove ugotovitve ter ideje. Analiza, interpretacija in sklepanje iz statističnih podatkov ter anket Filozofske fakultete ter Univerze v Mariboru bi bila nestrokovna in neetična, saj je vzorec premajhen.

Ugotovili smo:

1. Uradni podatki UM in FF za zadnjih nekaj let ne odstopajo od naših pričakovanj, saj se večina ocen giblje v območju povprečnosti in nadpovprečnosti. Na podlagi tega lahko znova

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | trr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ugotovimo, da rezultati potrjujejo načelno dobro zasnovo študijskega programa. Le-ta je zastavljen tako, da diplomantu omogoča pridobiti tiste vrste znanj in usposobljenosti, ki prispevajo k fleksibilnosti za različna področja.

2. Ker je iz ankete razvidno, da študentje vidijo možnosti povečevanja in odpiranja na področju prakse in raziskovalnega dela, kar je bilo ugotovljeno tudi v preteklih samoevalvacijah, je bil predlagan ukrep, da je potrebno v predmetniku dati večji delež terenskim vajam in na to pripraviti strokovna sodelavca. Predmetni didaktik je pred svojo upokojitvijo usposobil oba strokovna sodelavca tako, da bosta lahko ustrezen delež predmeta prevzela in s tem bo omogočeno tudi večje vključevanje študentov v prakso poučevanja. Prav tako se je uredil formalni okvir, kar konkretno pomeni, da v skladu z že spremenjenim predmetnikom z večjim deležem terenskih vaj, te vaje izvajata strokovna sodelavca. Glavna ugotovitev je, da je bilo oboje uspešno izvedeno, da so rezultati zelo dobri, tako da bomo naše sodelovanje še poglobili.
3. Poglobljanje načrtujemo (v naslednjih 4 letih):
 - s prijavo skupnega projekta;
 - s predavanji za osnovnošolce in srednješolce;
 - z organizacijo tekmovanja ali nagradnega natečaja za osnovnošolce in srednješolce;
 - z obiskom fakultete.
4. Ugotavljamo, da je potrebno študente te študijske smeri intenzivneje vključiti tudi v znanstvenoraziskovalno delo.
5. Ugotavljamo, da je posledica pripravljenega bolonjskega sistema razdrobljenost vedenja, zato predlagamo oblikovanje jedrnega opusa filozofskih del, ki ga morajo študentje na koncu poznati.
6. Ugotavljamo, da se študentje iz različnih razlogov posvečajo študiju predvsem na matični univerzi, kar pa ni značilnost zgolj tega študijskega programa, temveč celotne fakultete.
7. Končna ugotovitev na podlagi analize vseh podatkov je, da bi bil dolgoročno morda smiseln ukrep uvedba enotnega petletnega študija.
8. Izpostavili pa bi organizacijski vidik, ki lahko vpliva na kakovost študija, in sicer: neustreznost urnikov (kar je najverjetneje povezano s pomanjkanjem prostorov), zaradi česar se predavanja prekrivajo, s tem pa je študentom onemogočeno obiskovati kontaktne ure, ki so ob vsem krčenju in zmanjševanju števila še kako pomembne.

Projekt INOVUP in projekt Izpopolni UM omogočata visokošolskim učiteljem izpopolnjevanje in dopolnjevanje znanja ter veščin izvajanja pedagoškega procesa in doseganja učnih izidov. Udeležba na INOVUP-ovih in na Izpopolni UM-ovih predavanjih ter delavnicah so nam bila v pomoč, ko se je študijski proces (zaradi pandemije) preselil na daljavo.

Zaključimo lahko, da smo vsi deležniki odlično opravili svojo nalogo in se bomo trudili, da tako ostane. Na področjih, kjer je še prostora za razvoj in izboljšave, pa bomo še naprej delovali.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Filozofija

Na študijske programe v izvedbi Oddelka za filozofijo je bilo v študijskem letu 2020/2021 skupaj (brez absolventov) vpisanih 40 študentk in študentov (2 manj kot leto prej), 30 na prvi in 10 na drugi stopnji, od tega samo na drugostopenjskem študijskem programu nepedagoške filozofije 6 (4 v prvem in 2 v drugem letniku). Kot kaže, se je v zadnjih treh letih vpis v 1. letnik magistrskega nepedagoškega programa filozofije ustalil med številkama 3 in 5 (5 v letu 2018/2019, 3 v letu 2019/2020 in 4 v letu

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

2020/2021). Razmere so solidne, vpis pa se stabilizira. Kljub temu pa je treba še naprej nadaljevati z delom na popularizaciji filozofije in izboljševanju njene javne podobe, kar so tudi nekateri izmed ukrepov, ki smo jih predvideli, pa tudi na odmevnosti in ugledu našega filozofskega oddelka. Tu si veliko obetamo od ponovnega razpisa nagradnega natečaja za dijaški filozofski esej in delovanja oddelčnega programskega sveta. Slednji se je prvič sestel v februarju 2021, na uvodnem sestanku pa smo evidentirali pričakovanja zunanjih ustanov in organizacij, potencialnih delodajalcev našim diplomantom, in razglabljali o oblikah prihodnjega sodelovanja.

Ankete o študentskem zadovoljstvu kažejo visoko stopnjo motiviranosti za študij in zadovoljstva z njim (srednja vrednost 4,50, izboljšanje v primerjavi z lanskimi 4,0). Tudi vrednosti v vseh ostalih kategorijah so z nekaj redkimi izjemami (npr. razvoj podjetniških sposobnosti) nadpovprečne. Izvedba pouka poteka brez posebnosti in je za zdaj ustrezno kadrovske pokrita. Nekaj težav povzročata prekrivanje urnikov na povezanih študijskih programih in kronična prostorska stiska. Sistema tutorstva in demonstratorstva, kamor so letos vključeni 4 novi študenti, ki na ta način pomagajo v študijskem procesu, sta dobro utečena. Študente urimo v raziskovalnih aktivnostih, pomagamo jim pri objavah prispevkov predvsem v znanstveni reviji *Analiza* in pri organizaciji vsakoletnega dobro obiskanega mednarodnega študentskega filozofskega simpozija. Med ne dovolj izkoriščenimi možnostmi velja izpostaviti zanimanje za izhodno in vhodno študentsko mobilnost, ki jo omogoča program Erasmus. Prehodnost je tričetrtinska in se je izboljšala ter tako le še malo zaostaja za univerzitetno, čas trajanja študija na drugostopenjskem programu nepedagoške filozofije pa je popolnoma primerljiv z univerzitetnim povprečjem in znaša okrog treh let in pol. Uspelo nam je tudi okrepiti zanimanje za študij filozofije na prvi stopnji (verjetno gre zahvala za to predvsem uspešno izvedenemu nagradnemu natečaju za dijaški filozofski esej), od česar je odvisna velikost bazena, iz katerega črpamo kandidate za svoj drugostopenjski študij, saj smo v študijskem letu 2021/2022 vpisali 19 študentov, kar predstavlja dobro popotnico za naprej.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študijski program 3. stopnje Filozofija

V študijskem letu 2020/2021 so bili na evalviranem študijskem programu vpisani trije študenti (ena študentka, dva študenta). V tekočem letu, kar je pomembno za ugotavljanje trendov, je med drugim vpisan tuj študent. Skladno z ugotovitvami anket in razgovorov s študenti je evidentno, da so študenti visoko motivirani za študij in posledično je tudi zadovoljstvo z doseženim, pridobljenim, tako z znanjem, zmožnostmi in spretnostmi, veliko. Ob tem je individualizacija programa, ki je naravnana na vsakokratnega posameznega študenta, primerjalna prednost evalviranega programa. Kadrovska pokritost je ustrezna, dodali smo dva nova sodelavca, ki sta postala tudi del programske skupine. Strnjene delavnice, ki smo jih udeleževali v TEAMS okolju, so, kljub posameznim pomanjkljivostim zaradi spletne izvedbe, predstavljale pomembno okno v svet mednarodnega filozofskega prostora. Redni, tedenski doktorski seminarji so primerna oblika sprotnega izmenjavanja mnenj med študenti različnih generacij na eni in profesorji na drugi strani. Raziskovalna dejavnost, v katero so vključeni študenti, poteka po ustaljenih tirnicah v okviru programske skupine Laboratorij uma: Miselni eksperimenti od narave do družbe (hkrati je za naslednje obdobje potrjen nov projekt programske skupine, kar zagotavlja možnost raziskovalnega dela študentom v evalviranem programu). V tem obdobju smo realizirali dve mednarodni filozofski konferenci, od tega eno študentsko, kar omogoča študentom predstavitev svojih raziskovalnih dosežkov v mednarodnem prostoru in hkrati zagotavlja prostor za pridobivanje ustreznih povratnih informacij o teh dosežkih. Ob tem moramo izpostaviti še proces socialnega mreženja, ki se vzpostavlja skozi te mednarodne izmenjave in predstavlja pomembno mehko veščino za izgrajevanje uspešnih raziskovalcev. V prizadevanjih za razpiranje zaposlitvenih možnosti doktorandov evalviranega programa se je začela vzpostavljati mreža sodelovanj s podjetji, ki delujejo na področju visokih tehnologij.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA GEOGRAFIJO

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Geografija

Evalvirani dvopredmetni študijski program prve stopnje Geografija na FF UM je bil prvič akreditiran v letu 2007, v letu 2014 pa mu je bila prvič podaljšala akreditacija. Od leta 2014 smo sprejeli več sprememb predmetnika v smislu izboljšanja kakovosti izobraževanja, ki so bile predstavljene v prejšnjih samoevalvacijskih poročilih. V naslednjem študijskem letu ne predvidevamo večjih sprememb študijskega programa, saj menimo, da ta trenutek niso potrebne in je evalvirani študijski program optimalen z vidika predmetnika. Tudi ne predvidevamo sprememb vpisnih pogojev, števila razpisnih mest, pogojev za prehajanje v višje letnike ter za dokončanje študija. Seveda pa je predvideno sprotno spremljanje in dopolnjevanje učnih vsebin in kompetenc pri posameznih učnih enotah, kot tudi noveliranje podatkov o načinu ocenjevanja ter redno noveliranje študijske literature in referenc nosilcev učnih enot.

V preteklem študijskem letu smo tako največjo pozornost namenili predvsem različnim ukrepom za izboljšanje kakovosti dela, ki smo jih v akcijskem načrtu opredelili kot stalni ukrepi in jih poskušamo vsakoletno udejanjati in izvrševati. Posebno pozornost smo namenili zlasti:

- dvigu prehodnosti med letniki, zato smo zadalžili vse izvajalce za redno motiviranje študentov in sprotno spremljanje opravljenih obveznosti pred pričetkom izpitov pri posameznih učnih enotah; okrepili smo tudi delovanje tutorskega sistema in za študente 1. letnika izbrali dodatnega tutorja študenta;
- z namenom povečanja vpisa študentov v študijski program smo namenili posebno pozornost promociji študija geografije v Mariboru ter na splošno promociji stroke v širši javnosti;
- sodelavce smo dodatno informirali in spodbujali za udeležbo na izobraževanjih za visokošolske učitelje, še zlasti v okviru Centra za podporo poučevanju UM in projekta Inovativno učenje in poučevanje za kakovostne kariere diplomantov in odlično visoko šolstvo;
- s sodobnimi učnimi metodami in oblikami dela poskušamo spodbujati participativno izobraževanje; pri posameznih učnih enotah smo z uporabo inovativnih učnih metod in oblik dela ter uvajanjem študentov v raziskovalno delo poskušali uvesti tudi določene elemente praktičnega usposabljanja študentov;
- študentom smo dodatno predstavili prednosti izmenjave v tujini in jih motivirati za odločitev za mobilnost;
- prav tako smo pristojne opozarjali na potrebo po izboljšanju materialnih pogojev, ureditvi prostorov za izvajanje učnega procesa na FF UM in nabavi opreme.

Pri realizaciji posameznih stalnih ukrepov smo bili različno uspešni. Ocenjujemo, da bo potrebno v prihodnje posvetiti še večjo pozornost naslednjim področjem:

- analiza vpisa v zadnjih letih kaže na precejšnja ciklična nihanja; v evalviranem študijskem letu nam je v primerjavi s predhodnim letom uspelo vpisati enako število študentov v 1. letnik, vendar pa je to še vedno manjše od števila razpisnih mest; zaradi tega nameravamo tudi v prihodnje intenzivirati promocijo geografske stroke ter študija geografija na FF UM;
- kljub naporom nam ni uspelo bistveno dvigniti prehodnosti med 1. in 2. letnikom; pri tem seveda izpostavljamo, da je uspešnost tega ukrepa v prvi meri najbolj odvisna od osebne motiviranosti in angažiranosti vsakega posameznega študenta, naša naloga pa je ustvarjanje primerne okolja in pogojev za realizacijo tega ukrepa;

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

– prav tako nismo bili uspešni pri povečanju števila študentov, ki se odločajo za mednarodno izmenjavo; tudi uspešnost tega ukrepa je odvisna od osebne motiviranosti in angažiranosti vsakega posameznega študenta, v evalviranem letu pa je bila še dodatno otežena zaradi posledic pandemije covid-19;

– uspešnost ukrepa izboljšanja materialnih pogojev dela in nabave opreme je prav tako odvisna od dejavnikov, ki so izven moči vplivanja zaposlenih na oddelku.

Zaradi pandemije covid-19 smo bili primorani skoraj celotno leto uporabljati le oblike dela na daljavo s pomočjo orodja MS Teams, vendar smo kljub temu uspešno zaključili študijsko leto. To potrjujejo tudi rezultati študentske ankete ter razgovori s študenti in diplomanti. Razmeram in ukrepom primerno smo morali prilagoditi le izvajanje terenskega dela, ki so ga pri večini učnih enot študenti izvedli sami v prilagojeni obliki v svojem domačem okolju, nekatere pa smo izvedli le v obliki priprav in virtualno, ker drugače ni bilo možno.

Anketirani diplomanti ocenjujejo, da je evalviran študijski program relativno zahteven, široko zastavljen in da je v večini izpolnil njihova pričakovanja. Zvišala se je povprečna splošna ocena zadovoljstva študentov s študijem (4,14) in je najvišja do zdaj. Zvišala se je tudi ocena študentov o vključenosti v raziskovalne projekte med študijem, kar kaže na naše napore v zadnjem obdobju, da na ta način poskušamo nadomestiti pomanjkanje prakse v študijskem programu.

Rezultati ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev v evalviranem letu kažejo, da je skupna poprečna ocena članov Oddelka za geografijo znašala 1,40 in je bila le nekoliko nižja kot skupna ocena za Filozofsko fakulteto. V primerjavi s preteklimi leti je opaziti trend povečanja povprečne ocene in približevanja povprečju FF in UM.

V okviru priprave in izdelave samoevalvacijskih poročil smo izvedli tudi srečanje s člani Programskega sveta Oddelka za geografijo, ki ga je 19. 11. 2020 imenoval Senat FF UM. Zunanje člane smo seznanili z obrazcem poročila, postopkom izdelave, vsemi našimi aktivnostmi in delovnim osnutkom poročila. Na ta način smo prvič omogočili tvorno vključitev v pripravo poročila tudi zunanjim deležnikom oziroma predstavnikom delodajalcev, kar ocenjujemo kot pomemben napredek v procesu samoevalvacije.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Geografija

Dvopredmetni pedagoški študijski program Geografija je študijski program z najdaljšo tradicijo na področju študija geografije v Mariboru. Korenine ima v dvoletnem dvopredmetnem pedagoškem študijskem programu Geografija – Zgodovina, ki je nastal leta 1962, leto po ustanovitvi Pedagoške akademije. Program in njegove možnosti povezovanja z drugimi predmetnimi področji so se s časom razvijale, skladno z razvojem Pedagoške akademije v Pedagoško fakulteto leta 1986 in nato Filozofsko fakulteto leta 2006. Z nacionalnim prehodom na bolonjske študijske programe je prišlo do večjih sprememb pedagoškega programa, ki je bil prenovljen in vzpostavljen po bolonjskih principih leta 2011.

V obdobju od leta 2007 do 2015 je prihajalo do večjih sprememb predmetnika pedagoškega študija geografije zaradi finančnih racionalizacij. Na zahtevo fakultetne uprave je bilo potrebno med letoma 2007 in 2011 bistveno zmanjšati število kontaktnih ur, nato pa jih v letu 2015 na zahtevo Nakvisa ponovno povečati na minimalno zahtevano število ur. Spremembe v smeri povečanja števila kontaktnih ur tako niso v pristojnosti Oddelka, temveč fakultetne uprave, ki izhaja iz finančnih osnov, zato na tem področju kratkoročno ni pričakovati večjih ukrepov v smeri višanja kontaktnih ur oz. obsega predmetov, čeprav bi si tega želeli zlasti pri predmetih, vezanih na praktično pedagoško

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

usposabljanje študentov. Na potrebo po višanju števila ur, namenjenih navedenim oblikam dela v vseh pedagoških programih, že vrsto let opozarjajo študenti, sodelujoči učitelji mentorji in ravnatelji, predmetni didaktiki in širša strokovna javnost doma in v tujini. To ključno potrebo evalviranega programa posebej izpostavljamo tudi v pričujočem samoevalvacijskem poročilu. Z njo je povezano tudi urejanje položaja sodelujočih mentorjev na šolah, ki kljub večletnemu trudu, še sedaj ni zadovoljivo urejen na nacionalnem nivoju.

Ob navedenih problematikah pedagoškega študijskega programa geografije smo v aktualnem samoevalvacijskem poročilu pregledno povzeli rezultate primerjalne analize preteklih samoevalvacijskih poročil zaradi menjave vodje programa, ki je nastopila ob upokojitvi članice Oddelka za geografijo. V evalvaciji preteklega akcijskega načrta smo izpostavili načrtovane strukturne spremembe študijskih programov druge stopnje FF UM, vpisno problematiko in z njo povezano potrebo po promociji študija geografije, problematiko internacionalizacije, materialnih pogojev dela ter kadrovske problematiko. Nekatere problematike terjajo daljše obdobje reševanja ali permanentno pristopanje, zato so vključene v več samoevalvacijskih poročilih.

Pri analizi in evalvaciji stanja za leto 2020/2021 smo ugotovili, da je evalvirani študijski program optimalen in uravnotežen z vidika obsega študijskih predmetov (z željo po večji količini prakse v šolah), obremenitev študentov, prehodov med letniki, vpisnih pogojev, pogojev za prehajanje v višje letnike ter za dokončanje študija. Izvajanje učnih enot se redno spremlja ter letno aktualizira tako na področju učnih vsebin, ciljev in kompetenc kot tudi na področju noveliranja študijske literature, referenc nosilcev učnih enot in drugih elementov učnih načrtov. Zagotovljeno je kontinuirano prenašanje raziskovalnih izsledkov v študijski proces in intenzivno sodelovanje z zunanjimi deležniki. Izvajalci, študenti in drugi deležniki ne izpostavljajo specifičnih potreb po večjih strukturnih spremembah programa (z izjemo omenjenih), ocene zadovoljstva so visoke.

V akcijskem načrtu za prihodnje obdobje smo (poleg v drugem odstavku tega povzetka izpostavljenih) navedli nekatere še ne zadostno urejene vidike: povečanje interesa za vpis (tudi na podlagi pričakovanih večjih zaposlitvenih potreb in boljšega statusa učiteljev v družbi), izboljšanje prostorskih kapacitet in materialne opremljenosti, širjenje mreže sodelujočih institucij in s tem še intenzivnejše sodelovanje z okoljem, nadaljnje spodbujanje internacionalizacije, zelene kadrovske okrepitve ter krajšanje trajanja študija (v povezavi s širšimi sistemskimi oz. družbenimi problematikami).

V skladu z razvojnimi usmeritvami fakultete je v izvajanju združevanje drugostopenjskih pedagoških in nepedagoških programov celotne FF UM v enotne programe z dvema smerema, kar bo povzročilo znižanje števila študijskih programov FF UM, večje povezovanje med novima smerema oz. preteklima programoma ter administrativno racionalizacijo drugostopenjskih študijskih programov. Drugih korenitejših sprememb pedagoške smeri drugostopenjskega programa Geografija zaradi ugodnih rezultatov samoevalvacij ne predvidevamo.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Geografija

Samoevalvacijsko poročilo za dvopredmetni nepedagoški magistrski študijski program druge stopnje Geografija se nanaša na študijsko leto 2020/2021.

V obravnavanem obdobju smo intenzivirali vključevanje študentov v raziskovalno delo, kar se manifestira v povečanem številu objav izvirnih znanstvenih člankov. Seminarsko delo pri nekaterih predmetih koncipiramo tako, da je končni rezultat izvirna raziskava. To so študenti lepo sprejeli, saj si tudi sicer želijo večjega vključevanja v praktično delo. Manjše skupine tako zastavljeno intenzivno delo olajšujejo. S tovrstno prakso nameravamo nadaljevati.

Študijsko leto je potekalo v neobičajnih razmerah (na daljavo), zaradi česar so bile oblike dela prilagojene, vsekakor pa manj intenzivne kot v običajnih pogojih. Po drugi strani pa so stiki preko MS Teams omogočili večjo prilagodljivost stikov med profesorji in študenti, saj so ti potekali tudi izven siceršnjega pedagoškega procesa ali govorilnih ur.

Študenti so slabo ocenili prostorske pogoje na fakulteti. Problem reševanja kakovosti prostorov na FF je sistemske narave. Verjamemo, da se bo stanje z izgradnjo nove stavbe fakultete izboljšalo.

Število vpisanih študentov od leta do leta niha. Stabilno stanje študentov po celotni vertikali bi lahko dosegli s sistemom 5 + 0, vendar bi k temu morala sistemsko pristopiti celotna Filozofska fakulteta.

Materialne razmere so se zaradi raziskovalnih projektov na oddelku nekoliko izboljšale. Še vedno obstaja težava zaradi pedagoške preobremenjenosti nosilcev/izvajalcev, kar se je z upokojitvijo dveh članov oddelka še povečalo. Na srečo smo v obravnavanem obdobju zaposlili novega asistenta, ki je prevzel velik del pedagoških obveznosti (seminarskih vaj in terenskega dela) tudi na študijskem programu. Z razvojem učilnice GIS bi izboljšali kakovost pedagoškega procesa in povečali možnost raziskovalnega dela študentov in visokošolskih učiteljev.

Študijski program 3. stopnje Geografija

Samoevalvacijsko poročilo za doktorski študijski program tretje stopnje Geografija se nanaša na študijsko leto 2020/2021. V okviru priprave le-tega se je 18. 2. 2022 sestal Programski svet Oddelka za geografijo z vsemi člani (deležniki).

Izpostavili bi, da se je doktorski študijski program Geografija uspešno prilagodil novemu Pravilniku o doktorskem študiju. Reference izvajalcev rednih in večine izbirnih (z izjemo štirih) predmetov so ustrezne. Velja poudariti, da imajo nekateri izvajalci reference z najvišjo kakovostjo po merilih ARRS (A' in A''). Razpis programa ni ogrožen. Vsekakor smo mnenja, da je zaradi omejitve števila predmetov na izvajalca in majhnega števila izvajalcev, vsebina programa za študente preveč omejena. Rešitev te zagate je sistemske narave in nanjo Oddelek za geografijo ne more vplivati. V luči izboljšanja programa smo izvedli združevanje izbirnih predmetov (iz dveh je nastal eden kompleksnejši, z več aplikativne vsebine) in dodali en nov predmet (Analize z GIS), ki ponuja študentom več zaželenih metodoloških vsebin na področju aplikativne geografije.

Doktorski študenti so v obravnavanem obdobju objavili šest znanstvenih prispevkov, dva od teh v revijah s faktorjem vpliva. Znanstvenoraziskovalna dejavnost študentov se je, v primerjavi s predhodnim obdobjem, zelo povečala. Enako velja za izvajalce predmetov. Objavili smo (v letu 2020/2021) 35 znanstvenih člankov, od tega enega v kategoriji A'' in pet v kategoriji A', devet poglavij v znanstvenih monografijah in eno znanstveno monografijo. Povečala se je interakcija študentov s tujimi raziskovalnimi institucijami, predvsem s sodelovanjem v projektih ERASMUS+. Sicer je

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

sodelovanje Oddelka za geografijo z drugimi institucijami, ki pokrivajo prostorske vsebine, dobro, saj sodelujemo z FNM UM, FERI UM, FKBV UM, BF UL, NIB, FF UL, FAMNIT UP idr. Povečali smo promocijo vseh študijskih programov Oddelka za geografijo, tudi s pomočjo uporabe socialnih omrežij in aktivnostmi izvajalcev programa v nevladnih geografskih organizacijah.

Na podlagi razgovorov s študenti (študentska anketa 2020/2021 nima podatkov za 3. stopnjo geografije) ugotavljamo sledeče: da je mnenje študentov, glede sestave in izvedbe študijskega programa, zelo pozitivno; da študentje niso preobremenjeni z vsebinami; da je potreben izbirni predmet, ki pokriva kvantitativne metode v geografiji; da je potrebna komunikacija med študenti in Projektno pisarno FF UM; da je potrebna komunikacija med študenti in Službo za prenos znanja in tehnologij UM; da je potreba po »Laboratoriju za prostorsko analizo«.

Oddelek za geografijo v bližnji prihodnosti potrebuje »Laboratorij za prostorsko analizo«, s čimer bi se zagotovo povečal interes študentov za vpis na doktorski študij kot tudi lastni znanstvenoraziskovalni dosežki, ker si povečali možnosti za pridobitev znanstvenoraziskovalnih ali aplikativni projektov na nacionalni ali mednarodni ravni. Ideja o vzpostavitvi »Laboratorija za prostorsko analizo« na Oddelku za geografijo je živa že nekaj časa. Pri realizaciji le-tega naletimo sicer na dvosmeren problem: (1) prostorska stiska na FF UM onemogoča pridobitve novega prostora v ta namen, (2) na Oddelku ni finančnih sredstev za realizacijo nabave potrebne strojne opreme.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA GERMANISTIKO

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Germanistika

Prednosti: Na Oddelku za germanistiko ob vsakoletnem posodabljanju študijskega programa skrbimo tudi za vnašanje novih komponent, ki imajo cilj izboljšanje kakovosti. Tako na programu Germanistika uvajamo možnost opravljanja prakse, pripravljeno je združevanje nekaterih predmetov v večje enote (oboje predvidoma z letom 2023/2024), obenem pa beležimo prve pozitivne učinke delovanja Programskega sveta Oddelka za germanistiko, katerega člani in članice so vidne osebnosti iz uprave, medijev, kulture in gospodarstva v regiji ter na državni ravni. Prav tako v izvedbo programa redno vključujemo strokovnjake iz prakse in se odlikujemo tudi po tem, da preko delovanja obeh tujih lektorice (iz Avstrije in Nemčije) študente integriramo v mednarodne dogodke in aktivnosti, kar se je v času pandemije izkazalo celo kot prednost. Trud članov Oddelka za germanistiko reflektira v letu 2020/2021 v ocenah predavateljev, ki so nad povprečjem fakultete in UM ($M = 1,52$), prav tako je bilo pedagoško delo v primerjavi z letom prej veliko bolje ocenjeno (tudi do 27 %). Tudi anketa o zadovoljstvu s študijem kaže pozitivni trend glede na leto prej in dviguje že tako visoko stopnjo zadovoljstva s študijem. To zadeva predvsem kakovost študijskih vsebin, izvedbo študijskega programa in podporne storitve ter dosežene kompetence pri študiju.

Slabosti: Izpostavljamo problem izbirnosti, ki jo omejujejo kvote, v primeru programa Germanistika problematične zaradi števila študentov. Neposredno s tem je povezana največja slabost, to je zmanjšano zanimanje za študij. Padec nivoja znanja nemščine kot tujega jezika je povezan s srednjo šolo in med vzroki zanj je tudi nerešen položaj drugega tujega jezika (večinsko ravno nemščine) v velikem delu šolskega sistema. Naslednja slabost, na katero imamo več vpliva in jo razumemo kot problem, ki ga je potrebno rešiti, je neudeleževanje študentov na Erasmus izmenjavah.

Priložnosti: Kot odziv na opisane slabosti smo v sklopu združene akreditacije programov Germanistika in Nemški jezik in književnost pripravili spremembe programa v smislu prenosa nekaterih predmetov v nižje semestre z namenom večjega poudarka na razvijanju jezikovnih spretnosti, kar je priložnost za vključevanje v študij in povečano zanimanje pri tistih, ki imajo šibkejšo jezikovno znanje nemščine po srednji šoli. Sprememba naj bi se uveljavila v študijskem letu 2023/2024. V pomoč študentom načrtujemo interdisciplinarno delavnico na temo razporeditve obveznosti med posameznim semestrom ter niz pogovorov z nekdanjimi študenti o njihovi poklicni poti. Uspešno delovanje Programskega sveta odpira nove možnosti povezovanja z okoljem, v katere želimo intenzivno vključevati tudi študente. Ponovno želimo preučiti vlogo in pomen študentskih izmenjav v študijskem programu in še naprej razvijati prednosti, ki jih prinaša sodelovanje lektorice iz tujine (dodatne neobvezne ure), ter ohranjati dvojno tutorstvo na oddelku (oddelčno in v sklopu lektorata).

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Nemški jezik in književnost

Samoevalvacijsko poročilo dvopredmetnega programa prve stopnje *Nemški jezik in književnost* temelji na podrobni analizi ankete o zadovoljstvu študentov in ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev ter kazalnikih izobraževalne dejavnosti in podatkih o zaposljivosti študentov, ki jih je pripravila Univerza na podlagi poročila eVŠ. Pri oblikovanju predlogov ukrepov pa smo poleg tega upoštevali tudi podatke, pridobljene s pogovori z deležniki (študenti, alumni, visokošolski učitelji in sodelavci, strokovnjaki iz prakse).

Ugotovitve: Ocene anketiranih študentov v anketi o pedagoškem delu izkazujejo prevladujoč pozitivni trend glede na lansko leto. Pedagoško delo visokošolskih učiteljev na oddelku so ocenili kot dobro do zelo dobro (povprečna ocena učiteljev oddelka je 1,52, kar je višje kot fakultetna in univerzitetna povprečna ocena), prav tako tudi sodelovanje s profesorji, njihovo dostopnost, točnost in odzivnost ter objektivnost ocenjevanja in lastna udeležba v študijskem procesu. Te ocene odražajo trud in delo nosilcev in izvajalcev predmetov, ki stalno nadgrajujemo svoja znanja, tako na znanstvenem področju kot tudi glede pedagoških in tehnoloških inovacij, med drugim tudi z intenzivno udeležbo na izobraževanjih. Anketiranci so učne izide in pridobljene kompetence ocenili kot zelo dobre, v povprečju so ocene višje kot lani. Ocena stopnje obremenitve pri vseh vrstah pedagoške aktivnosti pa je primerljiva z lansko, pri nekaterih postavkah minimalno nižja.

Ocene zahtevnosti in širine programa so primerljive z lanskimi oz. nekoliko višje, precej višja pa je ocena usmerjenosti programa v poklic, kar povezujemo s številnimi gostovanji strokovnjakov iz prakse in dobro zastavljeno poklicno orientacijo v sklopu predmeta Praktična znanja. Z izbranim študijem so bili študenti zadovoljni ali zelo zadovoljni, ena oseba je bila manj zadovoljna, povprečna ocena pa je nekoliko nižja kot lani. Študij je v nekoliko večji meri izpolnil njihova pričakovanja kot lani (ocena je sredinska), 60 % anketirancev pa bi ponovno izbralo isti študijski program na isti instituciji. Anketiranci nekoliko boljše ocenjujejo študijski program kot osnovo za nadaljnjo kariero, ostale postavke, vezane na program kot izhodišče, pa so ocenjene nekoliko nižje kot lani. Kar se tiče različnih vrst pedagoških dejavnosti, so anketiranci mnenja, da bi lahko bilo razmerje med teoretičnim in praktičnim znanjem bolj uravnoteženo, tudi ocena zastopanosti skupinskih nalog ter projektnega in problemsko zasnovanega učenja je nekoliko nižja kot lani. Manj zadovoljni so bili s svobodo izbiranja predmetov, ki jo omejujejo kvote (sploh pri predmetih skupne liste FF UM). Najnižje pa so ocenili praktično usposabljanje na izbranem strokovnem področju. Delež sodelovanj v raziskovalnih projektih je manjši kot lani, prav tako tudi število študentov demonstratorjev (za razliko od enopredmetnega študijskega programa, kjer se več študentov odloči za to obliko raziskovalne dejavnosti). Udeležba na študentskih izmenjavah je v primerjavi z enopredmetnim programom višja, vendar si jo želimo še povečati.

Ukrepi: Poleg kontinuiranih ukrepov, kot so posodabljanje referenc nosilcev, nekaterih vsebin, obvezne študijske literature, preverjanje dostopnosti študijskih virov v knjižnicah in reden premislek o ustreznosti načinov preverjanja znanja in uporabne vrednosti vsebin, kakovost študijskega procesa zagotavljamo in izboljšujemo z raznimi kratko- in dolgoročnimi ukrepi.

Tako smo razmislili o lanskoletnem predlogu študentov o povezovanju predmetov v večje sklope in to v procesu priprave združene akreditacije tudi storili. Sprememba se bo uveljavila s potrditvijo združene akreditacije (predvidoma v študijskem letu 2023/2024).

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Letos so študenti v razgovorih poudarili željo po bolj sistematični in bolj premišljeni razporeditvi obveznosti med semestrom, pri čemer jim bomo skušali pomagati z interdisciplinarno delavnico na temo učinkovitejšega načrtovanja dela in s premislekom o morebitni prilagoditvi števila in vrst obveznosti na semester.

Upoštevali smo tudi željo študentov po praktičnem usposabljanju na 1. stopnji in pripravili nov izbirni predmet *Praksa za področje študija nemščine*, ki se bo začel izvajati v študijskem letu 2022/2023. V pomoč študentom pri kasnejšem zaposlovanju načrtujemo poleg tega tudi niz pogovorov z alumni oddelka o njihovi poklicni poti.

Kažejo se tudi prvi pozitivni učinki delovanja Programskega sveta Oddelka za germanistiko, katerega člani in članice so vidne osebnosti iz uprave, medijev, kulture in gospodarstva v regiji in na državni ravni, saj smo pripravili načrt za mnoge različne oblike sodelovanja; nekatere smo že – kljub pandemiji – uspeli tudi (vsaj delno) realizirati. Mnogi člani PS sodelujejo v izvedbi programa kot zunanji strokovnjaki, ki smo jih tudi v študijskem letu 2020/2021 vključevali v študijski proces, četudi v nekoliko manjšem številu zaradi omejitev pandemije. Smo pa ponudbo programa obogatili s številnimi mednarodnimi spletnimi dogodki in aktivnostmi, za kar sta najbolj zaslužni obe tujejezični lektorici.

Še naprej bomo izvajali dvojno tutorstvo (poleg fakultetnega tutorskega sistema na oddelku deluje tudi tutorstvo v okviru lektorata), ki se je izkazalo za dobro prakso. V tej posebni obliki tutorstva sodelujeta tudi tujejezični lektorici, ki ponujata neobvezne tutorije, vezane na določene temeljne predmete v 1. letniku.

Izhodna mobilnosti študentov programa ostaja nizka, tako kot v lanskem letu, vendar višja kot na enopredmetnem programu. Na oddelku bomo preučili vlogo študentskih izmenjav za doseganje ciljev študijskega programa in jo po potrebi redefinirali.

Glede področij demonstratorstva in študentskih raziskovalnih projektov bomo morali dejavnosti prav tako še okrepiti – tudi to je ukrep, ki ga izvajamo kontinuirano in je vezan tako na motiviranje študentov kot na pridobivanje projektov.

Dolgoročni ukrep pa ostaja prizadevanje za povečanje interesa za študij nemščine in ureditev statusa nemščine kot drugega tujega jezika v osnovnem, srednjem in poklicnem izobraževanju, ki ga prepoznavamo kot ključen razlog za padec nivoja znanja nemščine ob zaključku srednje šole. Na nižji nivo znanja nemščine pri kandidatih, ki se vpisujejo na naša programa, smo se odzvali z ukrepom prenosa nekaterih predmetov v nižje semestre z namenom večjega poudarka na razvijanju jezikovnih spretnosti v začetni fazi študija. Sprememba je del združene akreditacije programov *Germanistika* in *Nemški jezik in književnost* in se bo uveljavila v študijskem letu 2023/2024.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Medkulturna germanistika

Ugotovitve: Samoevalvacija enopredmetnega nepedagoškega študijskega programa druge stopnje *Medkulturna germanistika (enopred.)* za študijsko leto 2020/2021 je pokazala, da so bili v SEP 2019/2020 predlagani ukrepi razen enega (bolj pregledno oz. enostavnejše evidentiranje sodelovanja z okoljem) uspešno izvedeni in s tem zanka kakovosti sklenjena. Iz pogovorov z različnimi deležniki lahko razberemo, da gre razvoj programa MGE v pravo smer. Iz rezultatov ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev je razvidno, da so ocene njihovega dela zelo dobre, saj so vse ocene bile nadpovprečne. Izkazalo se je tudi, da so se člani oddelka intenzivno doizobraževali, npr. v okviru *INOVUP* ali *Izpopolni UM*. Rezultati ankete o obremenitvi študentov in zadovoljstvu s študijem glede na to, da je anketo izpolnila le ena študentka, niso reprezentativni. Respondentka je bila zadovoljna oz. zelo zadovoljna z vsemi omenjenimi vidiki ankete, le prostore fakultete in možnost sooblikovanja svojega predmetnika je ocenila kot neprimerne. Interes za študij v prvem vpisnem roku je bil v študijskem letu 2020/2021 relativno nizek, se pa je v nadaljevanju vpisnega postopka znatno povečal. Razmerje med študenti in visokošolskimi učitelji in sodelavci je bilo zelo ugodno, kar omogoča kvaliteten in učinkovit študij. Povezava z delovnim okoljem je bila, kljub temu da v uradnih dokumentih ni zabeležena, intenzivna in je še naraščala. Internacionalizacija je bila v oteženih epidemičnih okoliščinah primerljiva z leti prej. Aktivno sodelovanje študentov v okviru študijskega programa je bilo omogočeno, vendar je na podlagi ene respondentke nemogoče opredeliti uspešnost (respondentka te možnost npr. ni izkoristila). Preverjanje in ocenjevanje je potekalo po pravilih in ni prišlo do večkratnih ponavljanj izpitov. Omeniti je treba še aktivno vključevanje članov Programskega sveta v dodatne aktivnosti oddelka, ki se je kljub neugodnim razmeram (covid-19), čeprav nekoliko okrnjeno, a kljub temu po načrtih, začelo.

Ukrepi: Na podlagi priporočil UM po zmanjšanju števila študijskih programov smo pripravili združevanje treh študijskih programov v smeri enega programa, vsa dokumentacija je trenutno v fazi pregledovanja in potrjevanja na UM. Učinki tega ukrepa bodo vidni šele čez nekaj let, saj je postopek dolgotrajen. V postopku potrjevanja je tudi nekaj sprememb v predmetniku programa, saj bi s temi spremembami študentom omogočili še bolj kvaliteten študij. Nosilci posameznih predmetov pa bodo ponovno pregledali učne načrte in po potrebi oz. glede na skupne ugotovitve podali predloge za manjše spremembe učnih načrtov.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Medkulturna germanistika

Samoevalvacija študijskih programov Univerze v Mariboru je pokazala, da dvopredmetni nepedagoški magistrski program *Medkulturna germanistika* pri večini meril dosega nadpovprečne vrednosti. O tem pričajo odzivi ključnih deležnikov – sedanjih in bivših študentov, predstavnikov akademskih in drugih ustanov ter članov Programskega sveta Oddelka za germanistiko. Nekateri odzivi in lastni premisleki pa nas seveda spodbujajo tudi k izboljšavam. Kakovost študijskega procesa si bomo prizadevali izboljšati z ukrepi na naslednjih področjih:

- Študijski program. Pri nekaterih predmetih predlagamo aktualizacijo vsebin in študijskih virov ob hkratnem povečevanju njihove zahtevnosti in usmerjenosti v poklic.
- Študenti. Spodbujali bomo intenzivnejše vključevanje študentov v raziskovalne, pedagoške in demonstratorske aktivnosti, hkrati pa si bomo tudi prizadevali, da bi več študentov izkoristilo možnosti

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | trr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

izmenjave v okviru programa Erasmus. V tej zvezi bomo ob formalnih in neformalnih promocijah študijskega programa nadaljevali zlasti s širjenem mreže ustanov, ki prej omenjene aktivnosti omogočajo.

– Učitelji. Nosilce in izvajalce predmetov bomo še naprej spodbujali k udeležbi na izobraževanjih o uvajanju pedagoških in tehnoloških inovacij v študijski proces in znanstveno delo.

– Okolje. Okrepili bomo sodelovanje s kulturnimi, izobraževalnimi in gospodarskimi ustanovami, od katerih si obetamo izboljšave na področjih študijskega procesa, raziskovalnih projektov in zaposlitvenih možnosti. V ta namen je ustanovljen programski svet oddelka, načrtovana pa je tudi ustanovitev fakultetnega Medkulturnega centra.

Ob vsem tem se bomo zavzemali tudi za ureditev statusa nemščine kot drugega tujega jezika v osnovnem, srednjem in poklicnem izobraževanju, kar je odločilen dejavnik pri povečevanju zanimanja za študij germanistike.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Nemščina kot tuji jezik

Ugotovitve: Samoevalvacija dvopredmetnega pedagoškega magistrskega programa *Nemščina kot tuji jezik* je pokazala, da je program specifičen in v prvi vrsti namenjen izobraževanju in usposabljanju učiteljev nemščine za celotno vertikalo učenja in poučevanja nemščine kot tujega jezika v Sloveniji, z nekaterimi obveznimi in izbirnimi predmeti pa študentom omogoča še pridobivanje splošnejših kompetenc, ki zanimajo tudi delodajalce izven izobraževanja.

Študenti so s programom vsa leta zelo zadovoljni, v letu 2020/2021 so ga ovrednotili celo z nadpovprečno stopnjo zadovoljstva ($M = 4,6$). Program so opredelili kot *dobro osnovo za pridobitev zaposlitve*, *zelo dobro osnovo za nadaljnjo kariero* in *zelo dobro osnovo za osebni razvoj*. Po njihovem mnenju je program *srednje do zelo zahteven*, pogrešajo pa predvsem bistveno večjo možnost *prostega oblikovanja predmetnika*. Posebnost študijskega programa je pedagoška praksa, ki jo študenti opravljajo na eni izmed v osnovnih in srednjih šol, ki sodijo v široko mrežo šol, s katerimi sodelujemo. Prakso ocenjujejo kot kakovostno, a si je želijo še več, želijo pa si tudi več praktično usmerjenih predmetov. Nosilci in izvajalci učnih enot na študijskem programu *Nemščina kot tuji jezik* smo nadpovprečno dobro ocenjeni, izkazujemo ustrezne znanstvene reference in se trudimo, da raziskovalno in strokovno delo vključujemo v pedagoško dejavnost; velja tudi obratno, saj študente vključujemo v strokovno-raziskovalno delo (demonstratorstvo, sodelovanje pri raziskovalnih projektih in drugih aktivnostih), kar presega okvire študija.

Ukrepi: Spremljanje študijskega programa *Nemščina kot tuji jezik* je pokazalo, da smo program s spremembami in razvojem oblikovali tako, da študenti dosegajo zadovoljive rezultate in da so aktivno vključeni v študijski proces. Ker se vzajemno nadpovprečno ocenjujemo, nimamo predlogov za večje vsebinske spremembe. Še naprej se bomo zavzemali za čim večjo kakovost izvajanja programa, vzpodbujali študente, da se vključijo v raziskovalno in projektno delo ter poudarjali pomen izmenjav v okviru programa Erasmus. Poleg promocije za študij se bomo zavzemali še za ureditev statusa nemščine kot (drugega) tujega jezika v osnovnem, srednjem in poklicnem izobraževanju.

Pripravili smo tudi obsežno dokumentacijo, ki predvideva združevanje več študijskih programov v enega z različnimi smermi oz. s štirimi različnimi izhodi. Tovrstna sistemska rešitev bi lahko pozitivno vplivala na kakovost programa, saj kompetenc in/ali vsebin na posameznih študijskih smereh ne krči, temveč intenzivno povezuje izvedbo in udeležence, optimizira delo, viša učinkovitost in kakovost študija ter poenostavlja birokratske postopke.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študijski program 3. stopnje Germanistične študije

Ugotovitve: Prvotni študijski program *Germanistične študije*, prvič razpisan 2009/2010, z vpisanimi študenti od 2010/2011, je bil doslej prenovljen 2016/2017 (do 2019/2020 so bili vanj skupno vpisani po 4 študenti letno) in 2018, in sicer po fakultetnih/univerzitetnih določilih za prenovo doktorskih programov na FF UM (prehod iz triletnega na štiriletni študij v skupnem obsegu 240 ECTS). Spremembe so v veljavi od 2019/2020, vpisa v 1. letnik do vključno 2020/2021 ni bilo. – Glede na primerljive doktorske germanistične študije v regiji in drugod (ti, kot je običajno za humanistiko, praviloma trajajo 3 leta oz. 6 semestrov in so visoko interdisciplinarni) je viden razkorak v konceptih in trajanju študija; podaljšanje študija je možno razumeti kot vidik, ki zmanjšuje konkurenčnost oz. interes. Da bi okrepili primerljivost in konkurenčnost študijskega programa v mednarodnih okvirih, Oddelek na fakultetni/univerzitetni ravni predlaga razpravo o možnem višanju interdisciplinarnosti (npr. z medoddelčnim povezovanjem vsebinsko sorodnih doktorskih programov na FF UM, z razvijanjem novih interdisciplinarnih humanističnih doktorskih programov FF UM oz. UM) ter razpravo o časovni optimizaciji študija glede na možnosti, ki jih omogoča zadevna zakonodaja (Pravilnik). – Glede na izkušnje z izvedbo programa v 2020/2021 (predvsem postopki potrjevanja tez, imenovanje deležnikov iz tujine) zagovarjamo smiselno povečanje avtonomije stroke, v katero se posamezna doktorska raziskava umešča ter posledično zmanjšanje pristojnosti birokracije v zvezi z dokončevanjem doktorskega študija. – Študenti, vpisani v štud. letu 2020/2021, tj. v 3. letnik neprenovljenega programa, so z najvišjimi ocenami pedagoškega dela izkazali zadovoljstvo s študijem; predvsem so pozitivno ovrednotili redna strokovna srečanja vseh doktorskih študentov, ki smo jih uvedli 2020/2021; nosilci učnih enot in potencialni mentorji so izpolnjevali predvidene kriterije znanstvene aktivnosti.

Ukrepi/spremembe. Glavne ugotovitve in priporočila za izboljšanje kakovosti programa *Germanistične študije* Oddelek pri njegovi izvedbi načeloma in smiselno upošteva. Manjše spremembe so predvidene po prvi izvedbi posameznega letnika prenovljenega programa oz. po opravljeni analizi in samoevalvaciji posameznih učnih enot – z vidika študentov do sedaj te možnosti ni bilo, saj ni bilo vpisa v prenovljeni program. Permanentno aktualne so predvsem spremembe učnih načrtov posameznih učnih enot, in sicer aktualizacija učnih vsebin in študijske literature ter povečanje vsebinske odprtosti in interdisciplinarnosti študijskih vsebin. Ukrepanje v tej smeri je stalna naloga Oddelka. – Aktivno iščemo dodatne možnosti za intenzivnejše raziskovalno sodelovanje z okoljem, v prvi vrsti z ustanovami, zastopanimi v Programskem svetu Oddelka za germanistiko. Z umeščenostjo raziskovalnih tem v lokalno/regionalno okolje si obetamo zvišanje interesa za doktorski študij germanistike in odpiramo možnosti za zaposlitev doktorandov.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA MADŽARSKI JEZIK

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Madžarski jezik s književnostjo

Dvopredmetni študijski program prve stopnje Madžarski jezik s književnostjo je edini prvostopenjski študij madžarščine v Sloveniji, zato ima specifično in posebno poslanstvo, študentom z madžarskim maternim jezikom namreč omogoča študijsko okolje, ki je skladno z njihovimi jezikovnimi pričakovanji, po drugi strani pa je ustvarjeno stimulacijsko okolje tudi za študente, ki imajo drugi materni jezik. Poleg tega si izvajalci študijskega programa prizadevamo za vključitev študentov/bodočih učiteljev dvojezičnih šol in kompetentnih posameznikov z znanjem madžarščine (FF, PeF in FNM) neposredno v študijski proces hungaristike na FF UM, zato v okviru akreditiranega programa ponujamo izbirne predmete in lektorske vaje na različnih zahtevnostnih stopnjah.

Dvopredmetni študijski program *Madžarski jezik s književnostjo* omogoča diplomantom pridobitev specifičnih strokovnih kompetenc na področju madžarskega jezika in literature ter kulture madžarskega govornega prostora in izbranih splošnih kompetenc ter jim omogoča nadaljevanje študija na dvopredmetnem pedagoškem študijskem programu druge stopnje *Madžarski jezik s književnostjo*. Predlog za izboljšave: Za izboljšanje kakovosti izobraževanja v programu si od leta 2017 prizadevamo in dajemo med temeljne ukrepe na Oddelku za madžarski jezik in književnost, ki bi izboljšal vpis v ta študij in omogočil dijakov vpis na program brez predznanja madžarskega jezika, uvedbo nove smeri obstoječega programa – Hungaristike, ki je dvopredmetni študij madžarskega jezika kot tujega jezika. Na tej prenovi Oddelk dela že več let, nazadnje smo predlog oddali 21. 2. 2021 tudi v pregled in potrjevanje na Univerzo v Mariboru, seveda se to do danes ni realiziralo (januarja 2022 smo ponovno vložili dokumentacijo in upamo, da bo to v čim krajšem možnem času potrjeno, ker zgubljam študente tako na BA stopnji kot tudi na MA, kjer v študijskem letu 2020/21 ni bilo vpisanega študenta). Med kratkoročne (hkrati tudi trajne oz. ponavljajoče se) ukrepe spada priprava programa za MIZŠ, potrditev tega in pridobitev finančnih sredstev za izvedbo predmetov: MIZŠ je potrdil aktivnosti s širšim družbenim učinkom, ki jih je UM najavila v okviru Razvojnega stebra financiranja 2021 – 2024 (RSF 2.0) in so bili na podlagi tega predmeti Oddelka za madžarski jezik in književnost FF UM objavljeni v medfakultetni izbirnosti. Gre za Razvojni cilj 1: zagotavljanje kompetenc učiteljev na narodnostno mešanem področju z izvedbo modulov oz. učnih enot s področja madžarskega jezika in književnosti. Med ukrepe spada stalna aktualizacija vsebin in študijskih virov pri posameznih predmetih. Nosilci in izvajalci predmetov bomo (kot že doslej) nadgrajevali svoja znanja, tako na znanstvenem področju kot tudi glede uvajanja pedagoških in tehnoloških inovacij.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Madžarski jezik s književnostjo

V študijskem letu 2020/21 ni bilo vpisa na program, zato ni bil izveden.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA PEDAGOGIKO

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Pedagogika

Po pregledu razpoložljivih podatkov in zahtevanih kazalnikov ter njihovi analizi ugotavljamo, da je bil dvopredmetni študijski program Pedagogika v letu 2021/2021 uspešno izveden in da pri izvedbi ni prihajalo do bistvenih odstopanj od zastavljenih načrtov dela, predmetnika in same vsebinske definiranosti programa – kurikulumu. Ukrepi iz samoevalvacijskih postopkov so bili uspešno implementirani. Tako smo po ustanovitvi Programskega sveta Oddelka za pedagogiko v študijskem letu 2020/2021 z zunanjimi deležniki obravnavali samoevalvacijsko poročilo za preteklo študijsko leto in na osnovi analize načrtovali nadaljnje delo. Povečali smo tudi delež strokovnjakov iz prakse, ki so študentom v okviru posameznih učnih enot predstavili možnosti za bodoče poklicno delovanje in številne institucije ter organizacije, s katerimi pedagog sodeluje pri svojem delu. Prav tako smo s skupnimi evalvacijami (v obliki oddelčnih sestankov, medsebojnih konzultacij in (samo)refleksij) obravnavali rezultate študentske ankete, zadovoljstva s študijem in prehodnosti. Na oddelku smo v zvezi s tem izpostavili tudi nevarnost poenostavljenega in (pre)lahkotnega interpretiranja teh podatkov, predvsem pri primerjanju teh podatkov med posameznimi izvajalci, oddelki, fakultetami in na ravni univerze. Bistveno je opozoriti, da na ocenjevanja vplivajo številni dejavniki (število predmetov, ki jih izvaja posamezni izvajalec, število študentov, pogoji za delo, pričakovanja študentov, njihova motivacija, zahtevnost učnih standardov idr.), zato je potrebno biti pri primerjavah zelo previden. Prav tako smo v okviru samoevalvacijskih postopkov ponovno poudarili potrebo po razpravi o časovnem okvirju samoevalvacije. Za relevantno izvedbo didaktičnih analiz po vpeljavi nekega ukrepa bi bilo potrebno, da se vpeljana sprememba izvaja vsaj v ciklu, kolikor traja študij po študijskem programu (npr. 3 leta). Samo na ta način bi bilo možno celovito presojeti program kot celoto in vpliv spremembe/ukrepa na vertikalno in horizontalno povezanost programa.

Študijsko leto 2020/2021 je zaznamovalo obdobje epidemije covid-19 in številni omejitveni ukrepi, ki so vplivali na možnosti izvedbe študijskega procesa. Kljub zahtevnim pogojem so se izvajalci in študenti ustrezno prilagodili nepredvidljivim okoliščinam, tako da so bili doseženi zastavljeni izobrazbeni standardi in učni cilji.

Enopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Pedagogika

STARO

Poročilo smo pripravili na podlagi podatkov, ki smo jih prejeli za študijsko leto 2020/2021. Glede na podatke ni opaženih velikih odstopanj od prejšnjih let. Študenti so pozitivno ocenili vse izvajalce predmetov v študijskem programu. Visoke ocene so študenti namenili zadovoljstvu s študijem in nivoju doseganja kompetenc.

Imamo dobre študente, ki program ocenjujejo kot lažjega glede na ostale študijske programe. Izobraževanje na daljavo ni bistveno vplivalo na kakovost izvedbe. Pokazalo se je, da so se študenti, ki so bili pred pandemijo zaposleni, v danih razmerah bolj posvečali študiju.

Obremenitve v času študija so študenti ocenili primerno (95 % predavanja, 89 % vaje in 84 % samostojno delo).

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Velik napredek s prejšnjim letom se je pokazal pri vključevanju študentov v druge oblike obštudijskih in raziskovalnih dejavnosti. Stalna želja študentov po povečanju prakse ni lahko izvedljiva, ker praksa na šolah pomeni tudi obremenitev za šole. Z vključevanjem strokovnjakov iz prakse v študijske predmete pa smo uspeli potešiti njihove želje. Študenti v svojih refleksijah predmetov to ocenjujejo zelo pozitivno.

Akademski ugled študija se je v letošnjem letu močno popravil. Zelo smo zadovoljni s tem rezultatom. Pandemija je pokazala pravo vrednost pedagogov in je mogoče to eden izmed vzrokov za izboljšavo. S Pozorno bomo spremljali tovrstni trend tudi v prihodnje. Sestanek s člani programskega sveta je pokazal, da naše magistrante zelo cenijo.

Na študijski program se vpisujejo študenti, ki so končali prvo stopnjo. Vpisna mesta zmeraj opredelimo na maksimalno število možnih diplomantov prve stopnje. Pri tem smo uspešni, saj smo doslej vedno uspeli vpisati vse študente.

Zaznali smo težavo pri postavitvi povezovanja s prakso. Večina naših zaključnih (magistrskih) del je dejansko povezanih s prakso. Nismo pa doslej pri tem dovolj spodbujali sodelovanja z delovnimi mentorji iz prakse. To bomo v prihodnje spremenili tako, da jih bomo aktivneje vabili k somentoriranju in tako izboljšali primerjalno oceno z drugimi študijskimi programi. To pomanjkljivost bomo v naslednjih letih, z vztrajnim ozaveščanjem študentov in mentorjev, odpravili.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Pedagogika

Število vpisanih študentov na študijski program v prvi letnik je že nekaj let ustaljeno. Na program se vpisujejo tudi tuji državljani, kar kaže na to, da je zanimiv v širšem mednarodnem prostoru. V preteklem študijskem letu se nihče od študentov ni odločil za izmenjavo v tujini, kar pripisujemo epidemiološkim razmeram. Tem je bila prilagojena tudi pedagoška praksa, preko katere se študenti programa najtesneje povezujejo z delovnim okoljem.

Pregled in analiza razpoložljivih podatkov je pokazala, da je bil dvopredmetni pedagoški magistrski študijski program druge stopnje Pedagogika v letu 2021/2021 zadovoljivo izveden kljub dejstvu, da je študijski proces skoraj v večini potekal na daljavo. Predvidene ukrepe iz preteklih samoevalvacijskih postopkov smo večinsko uspeli realizirati. Aktualizirali smo učne načrte posameznih učnih enot, z vabljenimi predavanji strokovnjakov iz prakse smo študentom omogočili vpogled v delo institucij, ki zanje predstavljajo potencialne delodajalce. Ugotovitve in ukrepe samoevalvacijskih ukrepov preteklih let smo na sejah predstavili različnim deležnikom ter jih spodbudili k podajanju predlogov za izboljšave. V nadaljevanju povzemamo nekaj rezultatov Ankete o zadovoljstvu s študijem, ki jo študenti izpolnijo ob zaključku študija. Zaradi nizkega števila izpolnjenih anket smo do rezultatov zadržani. Več kot polovica študentov se je med visokošolskim izobraževanjem vključevala v študijske izmenjave oz. prakse v tujini, nekoliko manj pa v obštudijske dejavnosti in v organe in komisije. Podatki so v splošnem spodbudni. Med pozitivnimi vidiki velja izpostaviti hitrejše dokončanje študija glede na pretekla leta. Večina študentov si je med študijem prizadevala za najvišje ocene ter na vaje in seminarje prihajala pripravljena, kar kaže na njihovo dobro motivacijo za študij. Študentje vidijo študij predvsem kot dobro osnovo za osebni razvoj. S študijem so bili povprečno zadovoljni. Po lastnih ocenah so dosegli ustrezno raven vseh kompetenc, nižje so ocenili le prakso. V primerjavi s preteklim študijskim letom je študij v manjši meri izpolnil pričakovanja študentov. Povprečne ocene večine kazalnikov so bile nižje kot preteklo študijsko leto, kar bi bilo mogoče povezati z dejstvom, da je študij večino časa potekal na

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

daljavo. Trende bomo pozorno spremljali skozi daljše časovno obdobje, hkrati pa si še naprej prizadevali za izboljšave. Pri tem bomo upoštevali predloge, ki so jih podali predstavniki študentov in drugi deležniki.

Študijski program 3. stopnje Pedagogika

V tretjestopenjski študijski program Pedagogika so bili v letu 2020/21 vpisani 4 študenti. Kontinuiranost vpisa kaže na to, da ima program ustrezno prepoznavnost. Evalviran je v sodelovanju s študenti in vsemi deležniki, vključenimi v študijski program. Predlagani ukrepi iz samoevalvacij preteklih let so bili uspešno implementirani. Načini dela na študijskem programu so opredeljeni v učnih načrtih in odslikavajo sodobne didaktične pristope k "na študenta osredinjen študij", ki predpostavlja aktivno vlogo študenta in njegovo participacijo. Načini dela so zaradi večinskega zaposlitvenega statusa doktorskih študentov individualizirani in se prilagajajo aktualnim razmeram, potrebam študentov ter kadrovskim in prostorskim možnostim. V okviru evalvacije doktorskega študija je bila tudi v letu 2021 aktualna razprava o zasnovi doktorskega študija (razdrobljenost doktorskih programov ali združevanje v interdisciplinarni širše zasnovan doktorski program FF UM), o čemer je tekla razprava na seji predstojnikov FF UM dne 24. 11. 2021. Še naprej ostajajo odprta vprašanja bibliometrične (kvantitativne) podlage kot pokazatelju kakovosti študija in kriterija za nosilstvo predmetov v programih 3. stopnje. Izvedba predmetov se bo letno prilagajala izpolnjevanju pogojev posameznih nosilcev, kar ne ogroža izvedbe celotnega programa.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA PREVODOSLOVJE

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Prevajalske študije – angleščina

Samoevalvacija za študijsko leto 2020/21 je peta zaporedna samoevalvacija, ki je na podlagi izsledkov študentske ankete o zadovoljstvu s študijem, kazalnikov izobraževalne dejavnosti in analize vpisa ocenila uspešnost vpeljanih sprememb v študijski program (s pomočjo ukrepov) s ciljem, da zaokrožimo zanko kakovosti. V poročilu smo podrobno analizirali anketo študentov o zadovoljstvu s študijem, anketo o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev za leto 2020/21, kazalnike kakovosti študija in druge relevantne dejavnike. Ugotavljamo, da se zadovoljstvo s študijem in samoocena kompetenc, pridobljenih med študijem, v zadnjih letih zvišuje (povprečna ocena programa je v 2020 denimo znašala 3,91 (od 5)), medtem ko se je zadovoljstvo s podpornimi storitvami v ocenjevanem šolskem letu znižalo. Interes za študij ostaja načeloma enak, razpisana mesta pa se zapolnijo praviloma v drugem prijavnem roku. Prehodnost iz prvega v drugi letnik prav tako ostaja približno 60-odstotna, iz drugega v tretjega pa je 100-odstotna. Oddelek v zvezi s tem sicer podpira stališče, da se število skupnih opravljanj izpitov, ki so na voljo študentom, zmanjša. Uspešnost zaključka študija je bila po našem mnenju letos prvič izražena v realnih številkah in je v 2020 znašala nekaj manj kot 4 leta. V ocenjevanem obdobju je študij v roku sicer končala dobra polovica študentov. Brezposelnost diplomantov ostaja nizka, okoli polovica pa se jih odloči nadaljevati študij bodisi na oddelku bodisi na drugih podiplomskih programih. Oddelek sicer na svoji FB strani redno objavlja tudi razpise za prosta delovna mesta.

Pri analizi aktivnosti članov Oddelka ugotavljamo, da so bili ti kljub težavnemu obdobju, ki sta ga zaznamovala širjenje koronavirusa in prehod na (skoraj) izključno poučevanje in delo na daljavo, ves čas aktivni na različnih področjih, npr. (samo)izobraževanja, organiziranja aktivnosti za študente, vključevanja študentov v projekte in v delo demonstratorjev, ter so se trudili slediti trendom na strokovnem področju in na področju IKT. V ocenjevanem obdobju se je sicer zmanjšala projektna dejavnost, ker nista bili razpisani shemi ŠIPK in PKP.

Na podlagi analize in posveta z novoustanovljenim programskim svetom smo v poročilu oblikovali predloge ukrepov za nadaljnji dvig kakovosti študija in zadovoljstva študentov s študijem. Oddelek si bo tako še naprej s promocijskimi aktivnostmi prizadeval za večjo prepoznavnost študija ter bo študente spodbujal k nadaljevanju študija na podiplomski ravni, prav tako pa tudi k vključevanju v izmenjave za večjo internacionalizacijo in k vseživljenjskemu učenju. Med predlogi sprememb za izboljšanje kakovosti dela in študija v prihodnje so še:

- več sredstev za raziskovalno delo in mednarodno sodelovanje (aktivna udeležba na mednarodnih konferencah in simpozijih, materialni stroški, nabava literature, dostop do baz in korpusov);
- kadrovska okrepitev Oddelka zaradi splošne podhranjenosti in nadaljnega razvoja;
- aktivnejše vključevanje tujih in domačih strokovnjakov iz prakse v študijski in obštudijski proces;
- preučitev možnosti uvedbe ruščine kot novega jezika na podiplomski stopnji;
- preučitev zgodnejšega uvajanja prevajanja in priprav na tolmaške vaje v študij;
- preučitev možnosti sodelovanja z naravoslovnimi in tehničnimi smermi;
- prenova študijskih gradiv, priprava učnih gradiv.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Prevajalske študije – nemščina

Samoevalvacija za študijsko leto 2020/21 je peta zaporedna samoevalvacija, ki je na podlagi izsledkov študentske ankete o zadovoljstvu s študijem, kazalnikov izobraževalne dejavnosti in analize vpisa ocenila uspešnost vpeljave sprememb v študijski program (s pomočjo ukrepov) s ciljem, da zaokrožimo zanko kakovosti. V poročilu smo podrobno analizirali anketo študentov z zadovoljstvom študija, anketo o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev za leto 2020/21, kazalnike kakovosti študija in druge relevantne kazalnike. Ugotavljamo, da se je zadovoljstvo s študijem v zadnjem letu sicer zvišalo (povprečna ocena programa je v 2020 denimo znašala 3,64 (od 5)), se pa je nekoliko znižala ocena na osnovi pričakovanj študentov. Znižala se je tudi večina kazalnikov kompetenc, pridobljenih med študijem – razen dela z internetom in računalnikom ter sposobnosti hitrega usvajanja znanja), kar bi utegnilo biti pogojeno z izrednimi razmerami, tj. koronakrizo. Na vsak način jih bomo pozorno spremljali tudi v prihodnosti, da bi ugotovili, ali gre za trend ali zgolj za prehodni pojav. V obravnavanem obdobju se je nadalje znižalo tudi zadovoljstvo s podpornimi storitvami. Interes za študij ostaja načeloma enak, a nizek, razpisana mesta pa se ne zapolnijo. Oddelek sicer v koronakrizi ni mogel izvesti vseh predvidenih promocijskih aktivnosti, jih pa namerava okrepiti v prihodnosti. Prehodnost iz prvega v drugi letnik prav tako ostaja okoli 60-odstotna, iz drugega v tretjega pa je 100-odstotna. Oddelek v zvezi s tem sicer podpira stališče, da se število skupnih opravljanj izpitov, ki so na voljo študentom, zmanjša. Uspešnost zaključka študija je bila po našem mnenju letos prvič izražena v realnih številkah in je v 2020 znašala nekaj manj kot 4 leta. V ocenjevanem obdobju je študij v roku sicer končalo 60 % študentov. Brezposelnost diplomantov ostaja nizka, dobra polovica pa se jih odloči nadaljevati študij bodisi na oddelku bodisi na drugih podiplomskih programih. Oddelek sicer na svoji FB strani redno objavlja tudi razpise za prosta delovna mesta.

Pri analizi aktivnosti članov Oddelka ugotavljamo, da so bili ti kljub težavnemu obdobju, ki sta ga zaznamovala širjenje koronavirusa in prehod na (skoraj) izključno poučevanje in delo na daljavo, ves čas aktivni na različnih področjih, npr. (samo)izobraževanja, organiziranja aktivnosti za študente, vključevanja študentov v projekte in v delo demonstratorjev, in so se trudili slediti trendom na strokovnem področju in na področju IKT. V ocenjevanem obdobju se je sicer zmanjšala projektna dejavnost, ker nista bili razpisani shemi ŠIPK in PKP.

Na podlagi analize in posveta z novoustanovljenim programskim svetom smo v poročilu oblikovali predloge ukrepov za nadaljnji dvig kakovosti študija in zadovoljstva študentov s študijem. Oddelek si bo tako še naprej s promocijskimi aktivnostmi prizadeval za večjo prepoznavnost študija ter bo študente spodbujal k nadaljevanju študija na podiplomski ravni, prav tako pa tudi k vključevanju v izmenjave za večjo internacionalizacijo in k vseživljenjskemu učenju. Med predlogi sprememb za izboljšanje kakovosti dela in študija v prihodnje so še:

- več sredstev za raziskovalno delo in mednarodno sodelovanje (aktivna udeležba na mednarodnih konferencah in simpozijih, materialni stroški, nabava literature, dostop do baz in korpusov);
- kadrovska okrepitev Oddelka zaradi splošne podhranjenosti in nadaljnjega razvoja;
- aktivnejše vključevanje tujih in domačih strokovnjakov iz prakse v študijski in obštudijski proces;
- preučitev možnosti uvedbe ruščine kot novega jezika na podiplomski stopnji;
- preučitev zgodnejšega uvajanja prevajanja in priprav na tolmaške vaje v študij;
- prenova študijskih gradiv, priprava učnih gradiv.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Prevajanje in tolmačenje

V samoevalvacijskem poročilu za študijsko leto 2020/21 smo podrobno analizirali podatke iz vseh anket ter vseh prejetih kazalnikov kakovosti študija, ki so nam bili posredovani za pripravo poročila, iz analize vpisa ter tudi druge relevantne dejavnike.

Povprečna ocena drugostopenjskega študijskega programa se je nekoliko zvišala, študenti bi v primerjavi s preteklim letom v večjem odstotku ponovno izbrali isti študijski program. Čeprav je na izvedbo študijskega procesa tudi v lanskem letu vplival covid-19, se je zadovoljstvo z usposabljanjem v strokovnem okolju še nekoliko zvišalo. Kljub temu pa so se ocene pridobivanja kompetenc znižale, vendar gre pri tem povečini, tako kot tudi pri vseh zgoraj navedenih zvišanjih, za tako nizka odstopanja v primerjavi s prejšnjim študijskim letom, da ta ne dajejo razloga za večjo zaskrbljenost.

Kot je razvidno iz poročila se Oddelek trudi razvijati študijski program skladno z razvojem na trgu prevajalskih in tolmaških storitev in je kontinuirano v stiku z delovnim okoljem (npr. slovenski prevajalski oddelek pri Evropski komisiji ter programski svet). Ob vzorčni evalvaciji študijskega programa, ki jo je opravil NAKVIS v analiziranem študijskem letu, je Oddelek prejel izredno pozitivno mnenje, v poročilu pa so bila izrečena le priporočila. Oddelek je tako že v preteklem letu nekatera priporočila komisije iz agencije NAKVIS vključil v spremembe študijskega programa in bo v tej smeri nadaljeval tudi v prihodnjih študijskih letih.

Na podlagi ugotovitev smo v poročilu oblikovali predloge ukrepov, ki bodo pripomogli k dvigu kakovosti študija in zadovoljstva študentov s študijem. Predlogi sprememb za izboljšanje kakovosti dela in študija so:

- več sredstev za raziskovalno delo, mednarodno sodelovanje in usposabljanja zaposlenih;
- boljša tehnična oprema za izvedbo pedagoškega procesa (računalniška učilnica, licence, tolmaško vozlišče);
- kadrovska okrepitev Oddelka zaradi splošne podhranjenosti in nadaljnega razvoja;
- vključitev tujih in domačih strokovnjakov iz prakse v študijski in obštudijski proces;
- praktično usposabljanje v sodelovanju s Sodiščem EU (ob upoštevanju ukrepov za zajezitev koronavirusa);
- okrepitev promocije Oddelka (uvedba novih ukrepov, kot so dan odprtih vrat, predstavitev na dogodku Raznolikost prevajanja v Hiši EU);
- predavanja o študijski izmenjavi v sodelovanju s Službo za mednarodne zadeve na UM za povečanje mobilnosti študentov (ob upoštevanjem ukrepov za zajezitev koronavirusa);
- prenova študijskih gradiv, priprava učnih gradiv;
- sodelovanje s programskim svetom;
- vključitev prevajalcev iz slovenskega prevajalskega oddelka Evropske komisije v študijski proces.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA PSIHLOGIJO

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Psihologija

V analizi pedagoške izvedbe našega prvostopenjskega študijskega programa Psihologija v lanskem študijskem letu (2020/21) na Oddelku za psihologijo ne opažamo izrazitih posebnosti. V splošnem gre za izrazito zaželen študij, ki ga odlikujejo motivirani študenti in so s študijem zadovoljni, vendar tudi ustrezno kritični. Študijsko leto je podobno kot predhodno zaznamoval covid-19. Zaradi tega so bile okrnjene ali drugače izvedene dejavnosti oddelka (pedagoški proces se je preselil na daljavo). V (samo)evalvacijski proces na oddelku se je aktivno vključil programski svet. Na oddelku še naprej sledimo v preteklosti zastavljenim ciljem: *stabilnosti delovanja oddelka, umestitvi in prepoznavnosti psihologije na univerzi in širše, širitvi raziskovalne in projektne dejavnosti*. Pri doseganju omenjenih ciljev sledimo naslednjim akcijskim načrtom in iz njih izhajajočim ukrepom:

- doseganje ustrezne in zadostne kadrovske strukture na oddelku, kar konkretno vsebuje ustrezno sistematizacijo zaposlenih in postopno večanje števila zaposlenih na oddelku ter izboljšanje pogojev dela za zunanje sodelavce;
- sodelovanje s strokovnim in širšim okoljem, promoviranje dejavnosti oddelka in Centra za raziskovalno in strokovno psihološko dejavnost (CePSI);
- prijavljanje in širitev sodelovanja na raziskovalnih projektih in vključevanje študentov v raziskovalno in projektno dejavnost.

Pri vseh omenjenih akcijskih načrtih in izhajajočih predvidenih ukrepih smo tudi v lanskem letu dosegli pomembne premike. Prihodnji ukrepi Oddelka za psihologijo, ki izvirajo iz strokovnih srečanj in samoevalvacije in so vezani na oddelek kot celoto in posledično na prvostopenjski študijski program, so naslednji:

- sodelovanje v strokovnih skupinah za vzpostavitev kakovostnih standardov izobraževanja in certificiranja psihologov v Republiki Sloveniji;
- skrb za ustrezno pokritost in izvedbo psiholoških vsebin na Univerzi v Mariboru;
- razvijanje obstoječih in novih raziskovalnih področij oddelka in nadaljnje vključevanje v raziskovalna omrežja;
- intenziviranje sodelovanja z ustanovami, kjer potencialno lahko naši študenti opravljajo praktično usposabljanje in prakso;
- nadaljevanje z vzpostavljanjem systemskega pristopa pri obravnavanju problematike duševnega zdravja na Univerzi v Mariboru.

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Psihologija

V analizi pedagoške izvedbe našega drugostopenjskega študijskega programa Psihologija v lanskem študijskem letu (2020/21) na Oddelku za psihologijo ne opažamo posebnosti. V splošnem gre za izrazito zaželen študij, ki ga odlikujejo motivirani študenti, ki so študijem zadovoljni, vendar pri njih – v primerjavi s prvo stopnjo – opažamo večjo kritičnost. Študijsko leto je podobno kot v predhodno zaznamoval covid-19, zato so bile okrnjene ali drugače izvedene dejavnosti oddelka (pedagoški proces se je preselil na daljavo). V (samo)evalvacijski proces na oddelku se je aktivno vključil programski svet.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Na oddelku še naprej sledimo v preteklosti zastavljenim ciljem: *stabilnosti delovanja oddelka, umestitvi in prepoznavnosti psihologije na univerzi in širše, širitvi raziskovalne in projektne dejavnosti.*

Pri doseganju omenjenih ciljev sledimo naslednjim akcijskim načrtom in iz njih izhajajočim ukrepom:

- doseganje ustrezne in zadostne kadrovske strukture na oddelku, kar konkretno vsebuje ustrezno sistematizacijo zaposlenih in postopno večanje števila zaposlenih na oddelku ter izboljšanje pogojev dela za zunanje sodelavce;
- sodelovanje s strokovnim in širšim okoljem, promoviranje dejavnosti oddelka in Centra za raziskovalno in strokovno psihološko dejavnost (CePSI);
- prijavljanje in širitev sodelovanja na raziskovalnih projektih in vključevanje študentov v raziskovalno in projektno dejavnost.

Pri vseh omenjenih akcijskih načrtih in izhajajočih predvidenih ukrepih smo tudi v lanskem letu dosegli pomembne premike. Prihodnji ukrepi Oddelka za psihologijo, ki izvirajo iz strokovnih srečanj in samoevalvacije in so vezani na oddelek kot celoto in posledično na prvostopenjski študijski program, so naslednji:

- sodelovanje v strokovnih skupinah za vzpostavitev kakovostnih standardov izobraževanja in certificiranja psihologov v Republiki Sloveniji;
- skrb za ustrezno pokritost in izvedbo psiholoških vsebin na Univerzi v Mariboru;
- razvijanje obstoječih in novih raziskovalnih področij oddelka in nadaljnje vključevanje v raziskovalna omrežja;
- intenziviranje sodelovanja z ustanovami, kjer potencialno lahko naši študenti opravljajo praktično usposabljanje in prakso;
- nadaljevanje z vzpostavljanjem systemskega pristopa pri obravnavanju problematike duševnega zdravja na Univerzi v Mariboru.

Študijski program 3. stopnje Psihologija

V analizi pedagoškega dela, obremenitev študentov ter zadovoljstva študentov našega tretjestopenjskega študijskega programa Psihologija v lanskem študijskem letu (2020/21) na oddelku za psihologijo ne opažamo posebnosti. Študenti izvedbo ocenjujejo kot ustrezno, menijo, da jih mentorji ustrezno spodbujajo in usmerjajo ter da študij dovoljuje dovolj fleksibilnosti, da lahko osredotočeno proučujejo izbran raziskovalni problem. Število študentov na doktorskem študiju je nižje od števila vpisnim mest, vseeno pa ocenjujemo, da v ustrezni meri podpira dolgoročni raziskovalni razvoj oddelka. Vsi nosilci učnih enot izkazujejo ustrezne reference, ki so mednarodne primerljive, in so uveljavljeni raziskovalci na svojih strokovnih področjih. Študijski programa tako izpolnjuje vse pogoje, veljavne za doktorsko šolo na UM. V samoevalvacijo smo letos vključili večje število zunanjih deležnikov, prav tako pa smo opravili interne analize med študenti in visokoškolskimi učitelji, ki so vključeni v program. Dodatno smo spremljali relevantne kazalnike ter nacionalne in mednarodne strateške dokumente v povezavi z načrtovanjem in izvedbo doktorskega študija. Vsi predlagani cilji in akcijski načrti utemeljeno sledijo iz omejenih virov. Ukrepe za spremembe v notranji samoevalvaciji 2019/20 smo delno realizirali. Ukrep, ki ga nismo realizirali, je vezan na spodbujanje doktorskih kandidatov k pripravi doktorskih disertacij po skandinavskem modelu. Opažamo, da študenti o tem niso ustrezno obveščeni, prav tako pa na nivoju fakultete ni ustreznih podlag za vzpostavitev takšnega modela zaključka študija. V prihodnje bomo nadaljevali s prizadevanji na tem področju, saj ocenjujemo,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

da gre za prakso, ki je med študenti zaželena in bi še dodatno prispevala k mednarodni primerljivosti doktorskega študija, posredno pa bi tak model tudi prispeval h krepitvi raziskovalne miselnosti in odličnosti. V prihodnje bomo nadaljevali z realizacijo neizvedenih ukrepov, dodatno pa si bomo na doktorskem študiju prizadevali k uresničevanju sledečih ciljev:

- priprava ustreznih podlag za vzpostavitev skandinavskega modela zaključka doktoratov in usmerjanje vrhunskih kandidatov v pripravo disertacij po skandinavskem modelu;
- priprava ustreznih podlag za poenostavitev procesa prijave teme doktorske naloge;
- priprava pobude za vzpostavitev organizirane učne enote, namenjene pripravi znanstvenega članka (seminar znanstvenega pisanja);
- krepitev medsebojne povezanosti doktorskih študentov z namenom prenosa odličnih raziskovalnih praks in krepitve kulture raziskovalne odličnosti;
- razširitev nabora izbirnih predmetov, ki bodo odražali raziskovalna težišča oddelka.

Predvidevamo, da bodo predlagani ukrepi prispevali k zagotavljanju odličnih doktorskih kandidatov, izvirnega raziskovalnega dela in mednarodni primerljivosti referenc doktorskih kandidatov in njihovih mentorjev. Dodatno bodo krepili dobre prakse poučevanja in sodelovanja, ki ključno prispevajo k uspešnemu zaključku doktorskega študija.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA SLOVANSKE JEZIKE IN KNJIŽEVNOSTI

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Slovenski jezik in književnost

Oddelek za slovanske jezike in književnosti je v študijskem letu 2020/2021 na podlagi priporočil iz samoevalvacijskega poročila 2019/2020 izvedel naslednje ukrepe: (1) oblikovanje oddelčnega programskega sveta, ki je imel svoje prvo srečanje v študijskem letu 2020/21; (2) zamenjava predmeta Uvod v kritično diskurzivno analizo s predmetom Slovenski jezik in globalizacija; (3) spodbujanje študentskih izmenjav (študent in študentka na Oddelku za kroatistiko Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu) in udeležb na poletnih šolah (2 študentki na poletni šoli makedonskega jezika na Ohridu); (4) skrb za področje poučevanja slovenskega jezika kot drugega in tujega jezika prek izvedbe predmetov *Slovenščina kot drugi in tuji jezik 1* in *Slovenščina kot drugi in tuji jezik 2* za tuje študentke in študente FF in UM; (5) ohranjanje stikov z diplomantkami in diplomanti z organizacijo predavanj s ciljem povezovanja različnih generacij in izmenjave različnih izkušenj; (6) povezovanje Oddelka za slovanske jezike in književnosti z domačimi in tujimi institucijami; (7) povezovanje z okoljem v okviru projektov. Ugotovitve in priporočila za izboljšanje kakovosti študijskega programa, ki so bila predlagana v okviru srečanj z deležniki: (1) aktivno povezovanje študentov ter članov oddelka z drugimi ustanovami v tujini v okviru mednarodnih izmenjav v okviru CEEPUS mreže Slavic Philology and its Cultural Contexts; (2) povezovanje oddelka z domačimi in tujimi ustanovami na področju slavistike – organizacija 4. mednarodne znanstvene konference Slavistični znanstveni premisleki z naslovom Izzivi slavistike, ki je potekala 13. 5. 2020 do 15. 5. 2020; (3) sistematično poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika na UM zaradi lažje jezikovne integracije tujih študentk in študentov v slovenski visokošolski izobraževalni sistem in slovensko družbo; (4) vključevanje študentk in študentov v promocijo Oddelka; izboljšanje praktičnih izkušenj z vključevanjem študentov v aplikativne študentske projekte, npr. Razlagamo.si; (5) kontinuirano vključevanje domačih zunanjih strokovnjakov s področja primerjalne književnosti in literarne teorije, ker na oddelku ni tovrstnega kadra; (6) vsebinska in finančna podpora za študentsko revijo Liter jezika; (6) vsebinska podpora in IKT podpora za spletno stran SUBSKOP; (7) kontinuirano angažiranje uspešnejših študentk in študentov v okviru demonstratorstva; (8) uspešen zaključek aplikativnega projekta Slovenščina na dlani; (9) povezovanje s Slavističnim društvom MB.

V okviru samoevalvacije programa za študijsko leto 2020/2021 navajamo naslednje statistične in vsebinske ugotovitve: (1) pedagoško delo vseh učiteljev oddelka je ocenjeno s pozitivno oceno (povprečna ocena oddelka je 1,64; povprečna ocena oddelka je višja od povprečja FF (1,44) in UM (1,45); (2) ustrezna obremenitev študentov v okviru učnih enot študijskega programa; (3) v študijskem programu je študiralo 20 študentov: 6 v 1. letniku, 7 v 2. letniku, 7 v 3. letniku; (4) na razpisanih 15 mest se je v 1. letnik vpisalo 6 študentov; (5) razmerje med študenti in visokoškolskimi učitelji je 0,75 študenta na 1 učitelja/učiteljico; (6) povprečna prehodnost študentov iz 1. v 2. letnik je znašala 66,6 %, iz 2. v 3. letnik pa 100 %; (7) diplomiralo je 5 študentk/študentov; (8) zadovoljstvo študentov s študijskim programom je na petstopenjski lestvici ocenjeno s 4,75; (9) strokovnost, ki jo pridobijo v okviru programa, pa s srednjo vrednostjo 3,75; (10) 67 % kandidatov se je vpisalo z opravljeno maturo, 33 % pa z opravljeno poklicno maturo; večina jih prihaja iz Podravske regije; (11) študentom FF UM je bila pred in med epidemijo omogočena uporaba orodij za lažjo izvedbo študija na daljavo učno e-okolje Moodle in MS Teams. (12) na evalviranem programu je prišlo do neuspešnega četrtega opravljanja izpita pri dveh predmetih; (13) diplomantke in diplomanti najpogosteje (več kot 95 %) po zaključeni 1.

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | trr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

stopnji odločajo za vpis na 2. stopnjo; (14) reference nosilk in nosilcev so ustrezne in primerljive v domačem in mednarodnem prostoru ter so skladne z Merili za izvolitev v naziv UM.

Na podlagi prejšnjih predlogov za izboljšanje kakovosti tega programa v študijskem letu 2021/2022 načrtujemo naslednje spremembe študijskega programa: (1) združevanje programov na 1. stopnji v enoten program z dvema smerema; (2) uskladitev pogojev za vpis z 38. členom Zakona o visokem šolstvu po navodilih NAKVIS; (3) organizacija literarne in jezikovne delavnice; (4) organizacija več gostujočih predavanj; (4) sprememba nosilstva pri predmetu Svetovna književnost.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Slovenski jezik in književnost

Oddelek za slovanske jezike in književnosti je v študijskem letu 2020/2021 na podlagi priporočil iz samoevalvacijskega poročila 2019/2020 izvedel naslednje ukrepe: (1) oblikovanje oddelčnega programskega sveta, ki je imel svoje prvo srečanje v študijskem letu 2020/21; (2) spodbujanje študentskih izmenjav (študent in študentka na Oddelku za kroatistiko Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu) in udeležb na poletnih šolah (2 študentki na poletni šoli makedonskega jezika na Ohridu); (3) skrb za področje poučevanja slovenskega jezika kot drugega in tujega jezika prek izvedbe predmetov *Slovenščina kot drugi in tuji jezik 1* in *Slovenščina kot drugi in tuji jezik 2*; (4) ohranjanje stikov z diplomantkami in diplomanti z organizacijo različnih predavanj in s predstavitvijo novosti s področja slovenistike; (5) povezovanje Oddelka za slovanske jezike in književnosti z domačimi in tujimi institucijami; (6) povezovanje z okoljem v okviru projektov.

Ugotovitve in priporočila za izboljšanje kakovosti študijskega programa, ki so bila predlagana v okviru srečanj z deležniki: (1) aktivno povezovanje študentov ter članov oddelka z drugimi ustanovami v tujini v okviru mednarodnih izmenjav v okviru CEEPUS mreže Slavic Philology and its Cultural Contexts; (2) povezovanje oddelka z domačimi in tujimi ustanovami na področju slavistike – organizacija 4. mednarodne znanstvene konference Slavistični znanstveni premisleki z naslovom Izzivi slavistike, ki je potekala 13. 5. 2020 do 15. 5. 2020; (3) sistematično poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika na UM zaradi lažje jezikovne integracije tujih študentk in študentov v slovenski visokošolski izobraževalni sistem in slovensko družbo; (4) vključevanje študentk in študentov v promocijske aktivnosti Oddelka; izboljšanje praktičnih izkušenj z vključevanjem študentov v aplikativne študentske projekte, npr. Razlagamo.si; (5) kontinuirano vključevanje domačih zunanjih strokovnjakov; (6) podpora za študentsko revijo Liter jezika in spletno stran SUBSKOP; (7) kontinuirano angažiranje uspešnejših študentk in študentov v okviru demonstratorstva; (8) uspešen zaključek aplikativnega projekta Slovenščina na dlani; (9) povezovanje s Slavističnim društvom MB.

V okviru samoevalvacije programa za študijsko leto 2020/2021 navajamo naslednje statistične in vsebinske ugotovitve: (1) pedagoško delo vseh učiteljev oddelka je ocenjeno s pozitivno oceno (povprečna ocena oddelka je 1,64; povprečna ocena oddelka je višja od povprečja FF (1,44) in UM (1,45); (2) ustrezna obremenitev študentov v okviru učnih enot študijskega programa; (3) v študijskem programu je študiralo 53 študentov: 20 v 1. letniku, 16 v 2. letniku, 16 v 3. letniku; 1 absolvent/-ka; (4) na razpisanih 25 mest se je v 1. letnik vpisalo 19 študentov; (5) razmerje med študenti in visokoškolskimi učitelji je 3,53 študenta na 1 učitelja/učiteljico; (6) povprečna prehodnost študentov iz 1. v 2. letnik je znašala 80 %, iz 2. v 3. letnik pa 106,25 %; (7) diplomiralo je 11 študentk/študentov; (8) zadovoljstvo študentov s študijskim programom je na petstopenjski lestvici ocenjeno s 3,55; (9) strokovnost, ki jo pridobijo v okviru programa, pa s 4; (10) 84 % kandidatov se je vpisalo z opravljeno maturo, 16 % pa z

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

opravljeno poklicno maturo; večina jih prihaja iz Podravske regije (58 %) 26 % iz Savinjske, 11 % iz Koroške ter 5 % iz Pomurske; (11) študentom FF UM je bila pred in med epidemijo omogočena uporaba orodij za lažjo izvedbo študija na daljavo (Moodle in MS Teams); (12) na evalviranem programu ni prišlo do neuspešnega četrtega opravljanja izpita; (13) diplomantke in diplomanti najpogosteje (več kot 95 %) po zaključeni 1. stopnji odločajo za vpis na 2. stopnjo; (14) reference nosilk in nosilcev so ustrezne in primerljive v domačem in mednarodnem prostoru ter so skladne z Merili za izvolitev v naziv UM.

Na podlagi prejšnjih predlogov za izboljšanje kakovosti tega programa v študijskem letu 2021/2022 načrtujemo naslednje spremembe študijskega programa: (1) združevanje programov na 1. stopnji v enoten program z dvema smerema; (2) uskladitev pogojev za vpis z 38. členom Zakona o visokem šolstvu po navodilih NAKVIS; (3) organizacija literarne in jezikovne delavnice; (4) organizacija več gostujočih predavanj; (4) sprememba nosilstva pri predmetu Svetovna književnost.

Enopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Slovenski jezik in književnost

Študentke in študenti menijo, da je študijski program (v nadaljevanju ŠP) zelo dobra oz. dobra osnova za pridobitev zaposlitve; dve tretjini anketiranih meni, da je za začetek dela dobra ali zelo dobra osnova; zelo visok je odstotek anketiranih, ki menijo, da je ŠP v veliki meri dobra oz. zelo dobra osnova za nadaljnjo kariero; ŠP je relativno dobra osnova za razvoj podjetniških sposobnosti, še posebej pa so izpostavili osnovo za osebni razvoj. Prav tako kot zelo dobro ali odlično ocenjujejo ravni doseganja svojih kompetenc, povezanih s študijskim programom, vsi študenti in študentke bi ponovno izbrali isti študijski program iste ustanove.

Kot temeljni predlog za spremembe študijskega programa študentke in študenti izpostavljajo večji poudarek na praktičnem usposabljanju, tj. s povečanjem ur prakse in s povečanjem praktičnega dela za stroko. Predlog smo v preteklem študijskem letu udeležili in ga bomo poskušali udeležiti v okviru pedagoških praktikumov tudi v prihodnje, zlasti z vključevanjem študentk in študentov v praktično delo z učenci, učenkami in dijaki, dijakinjami (npr. priprave za Cankarjevo tekmovanje, za maturo, delo z nadarjenimi) ter kot tutorke in tutorji otrokom priseljencem in njihovim mamam. Študentke in študente bomo še naprej vzpodbujali k aktivnemu sodelovanju v študentski sekciji Slavističnega društva Maribor, kjer je aktivna lektorska sekcija. V akcijski načrt za študijsko leto 2021/2022 je že vključena predstavitev strokovne prakse kot kreditno ovrednotene obštudijske dejavnosti, ki jo študentke in študenti lahko uveljavijo kot dodatno opravljeno obveznost, ki sicer ni del akreditiranega študijskega programa, vendar se vpiše v prilogo k diplomu. Izvedli smo dan odprtih vrat Oddelka, ki ga bomo (glede na odlične odzive) izvajali tudi v prihodnje, prav tako pa tudi literarno delavnico. Za študijsko leto 2022/2023 načrtujemo izvedbo jezikovne delavnice.

Ocenjujemo, da so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov in študentk v študijskem programu ustrezni. Visokošolski učitelji in učiteljice so seznanjeni s priporočeno ocenjevalno lestvico, pri izvajanju izpitov, kolokvijev ter drugih načinov ocenjevanja upoštevajo načine in deleže ocenjevanja, kakor so določeni v učnih načrtih posameznih predmetov. V preteklem študijskem letu se je samo pri enem izpitu pojavil 4. ali nadaljnji pristop, ki je bil v 5. pristopu uspešno opravljen. Tudi sicer se visokošolski učitelji in učiteljice udeležujejo izobraževanj, usposabljanj, povezanih s preverjanjem in ocenjevanjem (v preteklem letu je bil izkazan velik interes zlasti za ocenjevanje s pomočjo orodja MS Teams in v Moodleu). Glede na glavne ugotovitve in na podlagi presoje ustreznosti načinov preverjanja in ocenjevanja znanja študentov in študentk sprememb ne načrtujemo.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študentke in študenti so bili v okviru drugostopenjskega enopredmetnega pedagoškega študijskega programa aktivno vključeni v pripravo strokovnih in znanstvenih prispevkov. Študentke in študenti so se v okviru pedagoških praktikumov (pod mentorstvom doc. dr. Simone Pulko) v času epidemije odzvali na potrebe okolja, sodelovali so pri izobraževalni podporni točki Razlagamo.si; veliko študentk in študentov je nudilo prostovoljno učno pomoč v času pouka na daljavo.

Aktivno vključevanje študentov v raziskovalno delo in projektne aktivnosti Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofske fakultete v Mariboru in Univerze v Mariboru se je izkazalo kot primer dobre prakse, ki ga je smiselno razvijati in načrtovati tudi v prihodnje.

Promocijske dejavnosti za promocijo študija slovenistike so zagotovo ena pomembnih aktivnosti, ki jih načrtno že izvajamo in jih bomo intenzivno izvajali tudi v prihodnje, z namenom zagotavljanja večjega vpisa študentk in študentov.

Delo v okviru programskega sveta se je izkazalo kot primer dobre prakse, zato bomo tovrstno delo in sodelovanje razvijali in nadgrajevali tudi v prihodnje, tudi zaradi še intenzivnejšega povezovanja in sodelovanja z okoljem.

V preteklem študijskem letu je že bilo pripravljenih nekaj dispozicij magistrskih del, prijavljenih v sodelovanju z okoljem, kar bomo spodbujali tudi v prihodnje.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Slovenski jezik in književnost

Študenti in študentke o študijskem programu menijo, da je dobra osnova za: pridobitev zaposlitve, začetek dela, nadaljnjo kariero in za osebni razvoj.

Vsi študenti in študentke bi ponovno izbrali isti študijski program iste ustanove, s študijem so bili zelo zadovoljni. Študijski program se jim zdi srednje oz. bolj zahteven. Nekoliko bolj bi si želeli relativno svobodno oblikovati svoj predmetnik. Študijski program se jim zdi široko zastavljen, dobro je usmerjen v poklic. Ima visok akademski ugled. Izpolnil je njihova pričakovanja. Na Oddelku si bomo prizadevali prisluhniti realnim željam študentov in študentk.

Študenti in študentke večinoma kot dobro, zelo dobro ali odlično ocenjujejo ravni doseganja svojih kompetenc, povezanih s študijskim programom. Kot temeljni predlog za spremembe študijskega programa študentke in študenti izpostavljajo še večji poudarek na praktičnem usposabljanju. V akcijski načrt za poletni semester študijskega leta 2021/2022 je že vključena predstavitev strokovne prakse kot kreditno ovrednotene obštudijske dejavnosti, ki jo bodo študentke in študenti lahko uveljavili kot dodatno opravljeno obveznost, ki sicer ni del akreditiranega študijskega programa, vendar se vpiše v prilogo k diplomu. Izvedli smo tudi dan odprtih vrat Oddelka, ki ga bomo (glede na odlične odzive) izvajali tudi v prihodnje, prav tako pa tudi literarno delavnico. Za študijsko leto 2022/2023 načrtujemo tudi izvedbo jezikovne delavnice.

Ocenjujemo, da so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni. Predavatelji in predavateljice so seznanjeni s priporočeno ocenjevalno lestvico, upoštevajo načine ter deleže preverjanja in ocenjevanja znanja, določene v učnih načrtih posameznih predmetov. Glede na glavne ugotovitve in na podlagi presoje ustreznosti načinov preverjanja in ocenjevanja znanja študentov sprememb ne načrtujemo.

Študentke in študenti so bili v okviru drugostopenjskega enopredmetnega pedagoškega študijskega programa aktivno vključeni v pripravo strokovnih in znanstvenih prispevkov. Študentke in študenti so se v okviru pedagoških praktikumov (pod mentorstvom doc. dr. Simone Pulko) v času epidemije odzvali na potrebe okolja, sodelovali so pri Izobraževalni podporni točki Razlagamo.si; veliko študentk in študentov je nudilo prostovoljno učno pomoč v času pouka na daljavo.

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | trr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Aktivno vključevanje študentov v raziskovalno delo in projektne aktivnosti Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofske fakultete v Mariboru in Univerze v Mariboru se je izkazalo kot primer dobre prakse, ki ga bomo razvijali in načrtovali tudi v prihodnje.

Promocijske dejavnosti za promocijo študija slovenistike so zagotovo ena pomembnih aktivnosti, ki jih načrtno že izvajamo in jih bomo intenzivno izvajali tudi v prihodnje, z namenom zagotavljanja večjega vpisa študentk in študentov.

Sodelovanje z zunanjimi deležniki v okviru programskega sveta se je potrdilo kot primer dobre prakse, zato bomo tovrstno delo in sodelovanje širili tudi v prihodnje, tudi zaradi intenzivnega povezovanja in sodelovanja z okoljem.

V preteklem študijskem letu je nekaj študentov, študentk že izbralo magistrske teme, ki bodo nastale v sodelovanju z okoljem. Tovrstno delo bomo spodbujali tudi v prihodnje.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Slovenski jezik in književnost

Oddelk za slovanske jezike in književnosti je v študijskem letu 2020/2021 na podlagi priporočil iz samoevalvacijskega poročila 2019/2020 izvedel naslednje ukrepe: (1) oblikovanje oddelčnega programskega sveta, ki je imel svoje prvo srečanje v študijskem letu 2020/21; (2) vzpostavitev stika s potencialnimi izvajalci strokovne prakse (Slovensko narodno gledališče Maribor in Univerzitetno knjižnico Maribor); (3) pridobitev 3 programov profesionalnega usposabljanja (*Poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika v kontekstu medkulturnega izobraževanja; Preklopi na slovenščino – Učno e-okolje »Slovenščina na dlani«* in *Književnost na splošni maturi iz slovenščine: Različni pogledi na svet blišča in bede*); (4) ohranjanje stikov z diplomantkami in diplomanti z organizacijo predavanj s ciljem povezovanja različnih generacij in izmenjave različnih izkušenj; (5) povezovanje Oddelka za slovanske jezike in književnosti z domačimi in tujimi institucijami; (6) povezovanje z okoljem v okviru projektov; (7) vključevanje študentov in študentk v strokovno in znanstveno delo (priprava prispevkov in sodelovanje v uredniškem odboru revije Liter Jezika in pisanju književnih kritik, literarnih del in njihovem objavljanju pri SUBSKOP [povezava](#)); (8) uspešen zaključek aplikativnega projekta *Slovenščina na dlani*.

Ugotovitve in priporočila za izboljšanje kakovosti študijskega programa, ki so bila predlagana v okviru srečanj z deležniki: (1) povezovanje oddelka z domačimi in tujimi ustanovami na področju slavistike – organizacija 4. mednarodne znanstvene konference Slavistični znanstveni premisleki z naslovom Izzivi slavistike, ki je potekala 13. 5. 2021 do 15. 5. 2021; (2) vključevanje študentk in študentov v promocijo Oddelka; (3) nadaljnja skrb in prizadevanja za izboljšanje praktičnih izkušenj z vključevanjem študentov projektno delo (prijavljanje na razpise za pridobitev projektov); (4) vključevanje domačih zunanjih strokovnjakov s področja primerjalne književnosti in literarne teorije, ker na oddelku ni tovrstnega kadra, morebitna zaposlitev; (5) vsebinska in finančna podpora za študentsko revijo Liter jezika; (6) vsebinska podpora in IKT podpora za spletno stran SUBSKOP; (7) spodbujanje študentk in študentov, da bi izkoristili možnosti mednarodnih izmenjav, se pridružili sistemu demonstratorstva ali aktivno delovali kot študentski predstavnik, predstavnik v organih ali komisijah; (8) spodbujanje problemskega in projektne dela; (9) povezovanje s Slavističnim društvom MB.

V okviru samoevalvacije programa za študijsko leto 2020/2021 navajamo naslednje statistične in vsebinske ugotovitve: (1) pedagoško delo vseh učiteljev oddelka je ocenjeno s pozitivno oceno (povprečna ocena oddelka je 1,64; povprečna ocena oddelka je višja od povprečja FF (1,44) in UM (1,45)); (2) ustrezna obremenitev študentov v okviru učnih enot študijskega programa; (3) v študijskem

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

programu je študiralo 7 študentov: 1 v 1. letniku, 0 v 2. letniku, 6 je bilo absolventov; (4) študijski program je edina nepedagoška smer na oddelku, zato ga je treba ohraniti; (5) razmerje med študenti in visokošolskimi učitelji je skorajda 1 učitelj/učiteljica na 1 študenta/šudentko, če upoštevamo tudi absolvente; (6) prehodnost študentov iz 1. v 2. letnik je 100 %; v 2. letniki letnik ni bilo vpisanega študenta, študentke; (7) v evalviranem obdobju ni nihče diplomiral na tem študijskem programu, a to ne pomeni, da niso bili opravljeni uspešni zagovori magistrskih del (študij na programu se zaključi, ko študent uspešno zagovarja zaključni deli na obeh študijskih programih); (8) zadovoljstvo študentov s študijskim programom je na petstopenjski lestvici ocenjeno s 5; (9) strokovnost, ki jo pridobijo v okviru programa, pa z vrednostjo 4; (10) študentom FF UM je bila pred in med epidemijo omogočena uporaba orodij za lažjo izvedbo študija na daljavo učno e-okolje Moodle in MS Teams; (11) na evalviranem programu ni prišlo do neuspešnega četrtega opravljanja izpita; (12) reference nosilk in nosilcev so ustrezne in primerljive v domačem in mednarodnem prostoru ter so skladne z Merili za izvolitev v naziv UM.

Na podlagi prejšnjih predlogov za izboljšanje kakovosti tega programa v študijskem letu 2021/2022 in naprej načrtujemo naslednje spremembe študijskega programa: (1) združevanje programov na 2. stopnji v enoten program s tremi smermi; (2) organizacija dni odprtih vrat; (3) organizacija več gostujočih predavanj; (4) uvedba strokovnega praktikuma; (5) vključitev strokovne prakse kot kreditno ovrednotene obštudijske dejavnosti; (6) vključevanje študentk in študentov v znanstvenoraziskovalno in projektno delo.

Študijski program 3. stopnje Slovenistične študije

Samoevalvacija študijskega programa *Slovenistične študije* je bila opravljena za študijsko leto 2020/21. Študijski program je bil leta 2019 preoblikovan iz triletnega v štiriletni program, izobražuje visoko specializirane strokovnjake, ki se lahko zaposlijo na izobraževalnih, raziskovalnih in drugih ustanovah s področja slovenskega jezika, slovenske književnosti ter didaktike slovenskega jezika in književnosti kakor tudi na drugih gospodarskih in negospodarskih področjih (npr. za svetovanje, organizacijo, vodenje različnih ustanov). Izvaja se kot izredni študij na FF UM, ki je dostopna tudi študentom s posebnimi potrebami, ter v skladu s poslanstvom, vizijo in strategijo FF in UM. Študij poteka v obliki individualnih konzultacij. Zaradi epidemije koronavirusa so bile konzultacije tudi v študijskem letu 2020/21 izvedene največkrat na daljavo, v okolju MS Teams ali po elektronski pošti. Nosilci obveznih in izbirnih predmetov so mednarodno primerljivi strokovnjaki, habilitirani za svoja področja, izkazujejo bogate raziskovalne in pedagoške izkušnje kakor tudi ustrezne reference. V preteklem letu je bila izvedena zamenjava nosilca pri predmetu *Znanstvenoraziskovalne metode 3*, ker je prejšnja nosilka odšla na novo delovno mesto in se za to področje ne bo več habilitirala.

V študijskem letu 2020/21 so se študenti na doktorski program *Slovenistične študije* vpisovali v 1. in 2. letnik po štiriletnem in v 3. letnik še po triletnem programu. Skupaj je bilo vpisanih (brez absolventov) 8 študentov, med katerimi je tudi mlada raziskovalka, ki smo jo pridobili leta 2019 v okviru oddelčne programske skupine *Raziskovanje slovenskega jezika in književnosti ter poučevanje slovenščine*, novo mlado raziskovalko smo v okviru te programske skupine ponovno pridobili leta 2021. Področje *Didaktika slovenskega jezika in književnosti* zaradi preobremenjenosti nosilke razpisujemo periodično in v študijskem letu 2020/21 ni bilo razpisano, ponovno bo razpisano v študijskem letu 2022/23. Študentje z opravljanjem študijskih obveznosti ter doseganjem splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc nimajo posebnih težav, večinoma pa potrebujejo nekoliko več časa pri pisanju doktorskih

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

dispozicij. Z izbiro predmetov, številom in razvrstitvijo ur pri posameznih učnih enotah so bili študentje zadovoljni, kar ugotavljamo na podlagi njihovih letnih poročil in iz neformalnih pogovorov s študenti in profesorji, v študentski anketi za študijsko leto 2020/21 pa tovrstni podatki za doktorski program *Slovenistične študije* niso na voljo.

Delež študentov, vključenih v znanstvenoraziskovalno in strokovno delo, se je v študijskih letih 2019/20 in 2020/21 v primerjavi s prejšnjimi leti povečal. V letu 2020/21 so bili študentje vključeni v raziskovalne in strokovne programe (v oddelčno programsko skupino, v strokovni projekt *Slovenščina na dlani*), v sodelovanju z mentorji oz. s tutorji so objavili izvirne znanstvene članke v relevantnih revijah (*ČZN, SCN*), samostojna poglavja v monografskih publikacijah (*Obdobja*), povzetke znanstvenih prispevkov z domačih in mednarodnih konferenc, recenzije monografij, prispevke v strokovnih monografijah idr. S prispevki so sodelovali na domačih in mednarodnih znanstvenih konferencah (*Obdobja, SZP 4, Jezikovne tehnologije in digitalna humanistika* idr.), ki so zaradi epidemičnih razmer v glavnem potekala na daljavo. Aktivni so bili pri pripravi razstav, delovali so v študentski sekciji Slavističnega društva Maribor, v oddelčnem Alumni klubu idr. Posamično so se študentje in profesorji udeležili tudi izobraževanj o prenosljivih spretnostih (Izpopolni UM, projekt UNIVUP), med profesorji so nekateri tovrstna predavanja tudi izvedli. Pri posameznih študentih opažamo, da potrebujejo več časa in napora pri pisanju znanstvenih člankov, razumevanju in uporabi teoretskih izhodišč ter pripravi doktorske teme, vendar te težave uspešno rešujejo s pomočjo mentorjev. V študijskem letu 2020/21 so dobili štiri študentje potrjeno doktorsko temo, medtem ko dokončanih doktoratov v preteklem letu ni bilo.

Povprečni študij na programu *Slovenistične študije* traja okrog osem let (podatek za program *Slovenistične študije* v gradivu za pripravo poročila za leto 2021 ni na voljo), kar je precej dolga doba. Eden od razlogov je zagotovo dejstvo, da gre za študij, ki zahteva poglobljeno in vsestransko poznavanje predmetnega področja. Prav tako ugotavljamo, da se na naš program vpisujejo kandidati, ki so zaposleni v šolstvu, kar jim zlasti na začetku poklicne poti vzame veliko časa in energije, kakor tudi kandidati, ki nimajo slavistične diplome ali je od njihove diplome preteklo že precej časa, zato morajo primanjkljaj s področja slovenistike nadoknaditi med doktorskim študijem. V zadnjih dveh letih je k podaljšanju študija svoje prispevala tudi epidemija novega koronavirusa. Posamezni študentje v letnih poročilih navajajo, da so morali skrbeti za obolele in ostarele starše, da so imeli omejen dostop do literature, laboratorijskih meritev ali povečan obseg dela v službi.

Za izboljšanje študijskega programa predlagamo naslednje ukrepe: skrb vseh nosilcev učnih enot za pridobitev referenc v skladu s Pravilnikom o doktorskem študiju na UM, prizadevanje za pridobitev dodatne nosilke za področje *Didaktika slovenskega jezika in književnosti*, ki se razpisuje periodično, organizacija srečanja študentov z namenom izmenjave raziskovalnih zamisli in izkušenj ob pripravi doktorske teme, dodatna promocija doktorskega študija (predstavitve programa in intervjuji z mladimi doktorji in doktoricami v študentski reviji *Liter jezika*), prizadevanje za vpetost vseh študentov v znanstvenoraziskovalno delo, skrb za dodatno usposabljanje študentov in mentorjev v okviru Izpopolni UM in INOVUP UM ter prizadevanje za ciljno naravnane doktorske disertacije, ki izhajajo iz potreb okolja.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA SOCIOLOGIJO

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Sociologija in interdisciplinarno družboslovje

Ugotovitve: Samoevalvacija programa je pokazala, da je program dobro in široko zastavljen, in sicer tako, da že v izhodišču ponuja cenjeno in iskano interdisciplinarnost. Prepoznavanje kvalitet se kaže v visokem zadovoljstvu s študijem, izpolnitvi pričakovani študentov, ponovno izbiro študijskega programa in v doseganju vseh merjenih kompetenc. Že iz predhodnih analiz je razvidno, da se kaže potreba po praktičnem usposabljanju v strokovnem okolju. V ta namen smo izvedli prvo srečanje programskega sveta, kjer smo dorekli možnosti sodelovanja z namenom povezovanja študijskega programa z delovnim okoljem. Prav tako smo se uspešno lotili reševanja kadrovske problematike z vključevanjem novih nosilcev učnih enot, še vedno pa ostaja neustrezna razporeditev visokošolskega učitelja na delovno mesto in potreba po uskladitvi kadrovske slike (obremenitve) zaposlenih na programu. Posodobili smo učne načrte s ciljem odpravljanja ponavljanja učnih vsebin. Internacionalizacija se je sicer nekoliko povečala, a še zmeraj ni zadovoljiva. Vzroke za slabo mobilnost je potrebno iskati predvsem v epidemioloških razmerah, kot tudi v dejstvu, da večina študentov nima zagotovljenih vseh materialnih možnosti za študij v tujini. Glede tujih študentov pri nas pa se v večini pojavlja vprašanje predavanj v slovenskem jeziku ter neovrednotenost dela izvajalcev za delo z Erasmus oz. tujimi študenti. Nadaljevali pa bomo z vključevanjem tujih in domačih strokovnjakov iz prakse v študijski proces. Za večjo prepoznavnost oddelka intenzivno preko družbenih omrežij (Facebook, Instagram) med drugim ažurno objavlja dogodke, razpise za delo in štipendije, strokovno in raziskovalno delo zaposlenih in študentov.

Ukrepi: Pripravili smo kratkoročne in dolgoročne ukrepe, ki bi vodili do večje prepoznavnosti in zvišanja kvalitete študijskega programa:

- posodobitev študijskega programa z novimi (aktualnejšimi) vsebinami;
- priprava predloga uravnotežene kadrovske slike na oddelku;
- priprava učnega načrta s praktičnim usposabljanjem v delovnem okolju;
- vodstvo vzpodbuditi k prizadevanjem za finančno ovrednotenje dela izvajalcev, ki sodelujejo s tujimi študenti;
- nadaljevanje spremljanja mnenj deležnikov, izboljšanje delovnih in materialnih pogojev, spodbujanje vhodne in izhodne mobilnosti;
- nadaljevanje krepitve povezanosti kariernega centra za iskanje priložnosti praktičnega usposabljanja;
- nadaljevanje krepitve alumni organizacije, iskanje možnosti za sodelovanje v delovnih okoljih, gostujoča predavanja strokovnjakov iz prakse.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Sociologija

Ugotovitve: Samoevalvacija programa je pokazala, da je program dobro in široko zastavljen. Prepoznavanje kvalitet se kaže v visokem zadovoljstvu s študijem, izpolnitvi pričakovani študentov, ponovno izbiro študijskega programa in v doseganju vseh merjenih kompetenc. Že iz predhodnih analiz je razvidno, da se kaže potreba po praktičnem usposabljanju v strokovnem okolju. V ta namen smo izvedli prvo srečanje programskega sveta, kjer smo dorekli možnosti sodelovanja z namenom povezovanja študijskega programa z delovnim okoljem. Prav tako smo se uspešno lotili reševanja

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | trr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

kadrovske problematike z vključevanjem novih nosilcev učnih enot, še vedno pa ostaja neustrezna razporeditev visokošolskega učitelja na delovno mesto in potreba po uskladitvi kadrovske slike (obremenitve) zaposlenih na programu. Posodobili smo učne načrte s ciljem odpravljanja ponavljanja učnih vsebin. Internacionalizacija se je sicer nekoliko povečala, a še zmeraj ni zadovoljiva. Vzroke za slabo mobilnost je potrebno iskati predvsem v epidemioloških razmerah, kot tudi v dejstvu, da večina študentov nima zagotovljenih vseh materialnih možnosti za študij v tujini. Glede tujih študentov pri nas pa se v večini pojavlja vprašanje predavanj v slovenskem jeziku ter neovrednotenost dela izvajalcev za delo z Erasmus oz. tujimi študenti. Nadaljevali pa bomo z vključevanjem tujih in domačih strokovnjakov iz prakse v študijski in proces. Za večjo prepoznavnost oddelek intenzivno preko družbenih omrežij (Facebook, Instagram) med drugim ažurno objavlja dogodke, razpise za delo in štipendije, strokovno in raziskovalno delo zaposlenih in študentov.

Ukrepi: Pripravili smo kratkoročne in dolgoročne ukrepe, ki bi vodili do večje prepoznavnosti in zvišanja kvalitete študijskega programa:

- posodobitev študijskega programa z novimi (aktualnejšimi) vsebinami;
- priprava predloga uravnotežene kadrovske slike na oddelku;
- priprava učnega načrta s praktičnim usposabljanjem v delovnem okolju;
- vodstvo vzpodbuditi k prizadevanjem za finančno ovrednotenje dela izvajalcev, ki sodelujejo s tujimi študenti;
- nadaljevanje spremljanja mnenj deležnikov, izboljšanje delovnih in materialnih pogojev, spodbujanje vhodne in izhodne mobilnosti;
- nadaljevanje krepiteve povezanosti kariernega centra za iskanje priložnosti praktičnega usposabljanja;
- nadaljevanje krepitev alumni organizacije, iskanje možnosti za sodelovanje v delovnih okoljih, gostujoča predavanja strokovnjakov iz prakse.

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Sociologija

Pri pripravi poročila o samoevalvaciji podiplomskega enopredmetnega nepedagoškega študijskega programa Sociologija za študijsko leto 2020/2021 smo upoštevali rezultate naslednjih dokumentov: Študentska anketa, Anketa o zadovoljstvu s študijem, Kazalnike kakovosti na področju izobraževalne dejavnosti, Statistika vpisa za študijske programe 2. stopnje, Pregled statusa diplomantov posameznih študijskih na trgu dela in štiri ali večkrat opravljeni izpiti po programu. Prav tako smo upoštevali pridobljene podatke oziroma evalvacijo s strani izvajalcev na programu ter zunanjih deležnikov.

Ugotovitve: Iz analize je razvidno, da se je zadovoljstvo s študijskim programom dobro. Že iz predhodnih analiz je razvidno, da se kaže potreba po praktičnem usposabljanju v strokovnem okolju ter možnost svobodnega oblikovanja predmetnika. Uspešno smo izvedli prvo srečanje programskega sveta, kjer smo začrtali prve smernice uspešnega sodelovanja, predvsem na temo povezovanja z delovnim okoljem. Prav tako smo se uspešno lotili reševanja kadrovske problematike z vključevanjem novih nosilcev učnih enot, še vedno pa ostaja potreba po uskladitvi kadrovske slike (obremenitve) zaposlenih na programu. Med drugim smo posodobili učne načrte s ciljem odpravljanja ponavljanja učnih vsebin ter aktualizacije učnih vsebin. Le-te spremembe bodo prišle v veljavo s študijskim letom 2021/22. Vsi nosilci so bili pozvani k pripravi izbirnih učnih enot. Pripravili smo štiri nove izbirne učne enote in s tem povečali izbirnost. Za slabo stanje internacionalizacije moramo izpostaviti, da poleg velike ovire, ki so jo predstavljale epidemiološke razmere glede mobilnosti, izpostavljamo dejstvo, da

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

večina študentov nima zagotovljenih vseh materialnih možnosti za študij v tujini. Glede tujih študentov pri nas pa se v večini pojavlja vprašanje predavanj v slovenskem jeziku ter neovrednotenost dela izvajalcev za delo z Erasmus oz. tujimi študenti. Nadaljevali pa bomo z vključevanjem tujih in domačih strokovnjakov iz prakse v študijski in obštudijski proces.

Ukrepi: Na podlagi samoevalvacije smo pripravili predloge naslednjih sprememb: obvezna posodobitev učnih načrtov študijskega programa; priprava predloga predmetnika, ki bi študentom omogočal svobodnejšo izbiro predmetov ter uskladiti kadrovske slike (obremenitev) zaposlenih na programu.

Na predlog programskega sveta in ugotovitev iz analize zadovoljstva študentov bomo pripravili učni načrt z vsebino praktičnega usposabljanja v delovnem okolju, kjer bo možnosti vzpostaviti stik s študenti in potencialnimi delodajalci ter preko različnih kanalov (socialna omrežja, Karierni center UM), obveščali študente in diplomante o prostih delovnih mestih in kariernih aktivnostih. Prav tako bomo študente aktivno vzpodbujali k študijski izmenjavi.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Sociologija

Pri pripravi poročila o samoevalvaciji podiplomskega dvopredmetnega pedagoškega študijskega programa Sociologija za študijsko leto 2020/2021 smo upoštevali rezultate naslednjih dokumentov: Študentska anketa, Anketa o zadovoljstvu s študijem, Kazalnike kakovosti na področju izobraževalne dejavnosti, Statistika vpisa za študijske programe 2. stopnje, Pregled statusa diplomantov posameznih študijskih na trgu dela in Štiri ali večkrat opravljeni izpiti po programu. Prav tako smo upoštevali pridobljene podatke oziroma evalvacijo s strani izvajalcev na programu ter zunanjih deležnikov.

Ugotovitve: Iz analize je razvidno, da se je zadovoljstvo s študijskim programom znižalo. Že iz predhodnih analiz je razvidno, da se kaže potreba po praktičnem usposabljanju v strokovnem okolju (tudi izven pedagoške prakse), možnost svobodnega oblikovanja predmetnika ter sprotno preverjanje znanja. Verjamemo, da so na zmanjšanje zadovoljstva vplivale tudi dolgotrajne epidemiološke razmere covid-19. Prav tako smo se uspešno lotili reševanja kadrovske problematike z vključevanjem novih nosilcev učnih enot, še vedno pa ostaja potreba po uskladitvi kadrovske slike (obremenitve) zaposlenih na programu. Med drugim smo posodobili učne načrte s ciljem odpravljanja ponavljanja učnih vsebin ter aktualizacije učnih vsebin. Le-te spremembe bodo prišle v veljavo s študijskim letom 2021/22. Uspešno smo izvedli prvo srečanje programskega sveta, kjer smo načrtali prve smernice uspešnega sodelovanja. Za slabo stanje internacionalizacije moramo izpostaviti, da poleg velike ovire, ki so jo predstavljale epidemiološke razmere glede mobilnosti, izpostavljamo dejstvo, da večina študentov nima zagotovljenih vseh materialnih možnosti za študij v tujini. Glede tujih študentov pri nas pa se v večini pojavlja vprašanje predavanj v slovenskem jeziku ter neovrednotenost dela izvajalcev za delo z Erasmus oz. tujimi študenti. Nadaljevali pa bomo z vključevanjem tujih in domačih strokovnjakov iz prakse v študijski in obštudijski proces.

Ukrepi: Na podlagi samoevalvacije smo pripravili predloge naslednjih sprememb: obvezna posodobitev učnih načrtov študijskega programa, predvsem na prevetritvi sprotnega preverjanja znanja, pripraviti predlog predmetnika, ki bi študentom omogočal svobodnejšo izbiro le-tega, ter uskladiti kadrovske slike (obremenitev) zaposlenih na programu. Na predlog programskega sveta in analize zadovoljstva študentov bomo pripravili učni načrt z vsebino (nepedagoškega) praktičnega usposabljanja v delovnem okolju, kjer bo možnosti vzpostaviti stik s študenti in potencialnimi delodajalci ter preko različnih kanalov (socialna omrežja, Karierni center UM) obveščali študente in diplomante o prostih delovnih mestih in kariernih aktivnostih. Prav tako bomo študente aktivno vzpodbujali k študijski izmenjavi.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študijski program 3. stopnje Sociologija

SEP 2020/21 analizira glavne vidike (prednosti, slabosti, priložnosti, nevarnosti) študijskega programa Sociologija 3. stopnja. Glavni poudarki poročila so navedeni v tem povzetku.

Prednosti: Program je usklajen z raziskovalnimi usmeritvami nosilcev in izvajalcev predmetov, ki so aktivno in kontinuirano vpeti v raziskovalni proces (mednarodni, nacionalni raziskovalni projekti); slušatelji so preko različnih oblik dela spodbujani k sprotnemu, aktivnemu in poglobljenemu delu; program usposablja za samostojno raziskovanje; ponuja znanja, ki poglobljeno reflektirajo kompleksno naravo sodobne družbene realnosti; ki spodbujajo intelektualno zanimanje za svet in omogočajo kognitivno fleksibilnost, ki vodi do reševanja kompleksnih družbenih problemov na najvišji strokovni ravni. Pri tem ni nepomembno dejstvo, da so ravno to tiste kompetence in veščine (t. i. »mehke veščine«), ki jih Svetovni ekonomski forum (WEF) prepoznava kot najbolj pomembne za bodoče zaposlovanje. Še več, teh veščin ni mogoče avtomatizirati, zaradi česar so relativno varne pred izzivi, ki jih prinaša četrta industrijska revolucija. Prednost študijskega programa je tudi v tem, da je v jedru interdisciplinarno zasnovan, kar kot pozitivno značilnost študija prepoznava tudi študenti.

Slabosti: Obstajajo nekateri ključni elementi študija, ki bi jih bilo treba izboljšati (možnost bolj individualnega oblikovanja predmetnika; možnost bolj poglobljenega dela na izbranih temah in problemih, povezanih z disertacijo študenta; večje vključevanje v raziskovalno dejavnost; problem premajhne aktualnosti vsebin); treba je okrepiti kontaktne med študenti, profesorji in mentorji; poleg konzultacij je treba uvesti tudi kolektivne oblike dela (diskusije, konference). Slabi so tudi delovni in materialni pogoji, v katerih se študij izvaja. Potrebovali pa bi tudi bolj intenzivno delo podpornih služb, še posebej, ko gre za promocijo študija.

Priložnosti: Na osnovi izvedene samoevalvacije je mogoče identificirati naslednje ukrepe, ki bi vodili do večje prepoznavnosti in zvišanja kvalitete študijskega programa: povečati aktualnost vsebin; povečati obseg raziskovalnega dela študentov; uvesti e-oblike dela in študija kot trajno značilnost študija; omogočiti individualizacijo vsebin študija, ki so skladne z doktorsko disertacijo študenta. Prav tako je pomembno, da se zagotovi: dograjevanje spremljanja mnenj deležnikov, vključujoč zagotavljanje bolj reprezentativnih in bolj celostnih podatkov (krepitev analitike za doktorski študij na ravni UM); izboljšanje delovnih in materialnih pogojev (kadrovska stabilizacija na Oddelku za sociologijo, celostna sanacija zgradbe, nabava potrebne literature v knjižnici); zagotovitev namenskih sredstev za promocijo, spodbujanje in organiziranje sodelovanja s potencialnimi ponudniki praktičnega izobraževanja (razpis štipendij, dajanje subvencij); zagotovitev namenskih sredstev za raziskovalno delo študentov; bolj vidna, predvsem pa bolj ciljana aktivnost Kariernega centra UM za področje doktorskega študija.

Grožnje: Nadaljevanje upada vpisa, stagnacija kvalitete, tudi zaradi posledic racionalizacij in nevarnosti nadaljevanja nestabilnega/neustreznega financiranja in posledično kadrovske nestabilnosti, neupoštevanje in nerealizacija pobud in predlogov študentov za izboljšanje študija, rigidno in nekooperativno delovanje DŠ UM. Grožnje predstavljajo tudi: a) nadaljevanje izvedbe programa pod izrazito slabimi materialnimi in delovnimi pogoji; b) šibkost podpornih služb, promocijskih aktivnosti in aktivnosti institucij, ki naj bi pomagale pri krepitvi vezi med univerzo in trgom dela; c) politika nezrelega egocentrizma, ki partikularne interese postavlja pred kvalitetno pedagoško in znanstveno delo, ki je potrebno za realizacijo študija; d) preprečevanje ukrepov, ki so s strani študentov študija in Oddelka za sociologijo prepoznani kot nujni za izboljšanje študija, s strani zunajoddelčnih in nadoddelčnih centrov moči, tudi DŠ UM.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA UMETNOSTNO ZGODOVINO

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Umetnostna zgodovina

Analizo univerzitetnega dvopredmetnega študijskega programa Umetnostna zgodovina za študijsko leto 2020/2021, smo pripravili na podlagi analize ukrepov, sprejetih v preteklih študijskih letih, študentskih anket o pedagoškem delu in zadovoljstvu s študijem, kazalnikov za področje izobraževalne dejavnosti, podatkov o zaposljivosti in zaposlenosti diplomantov, analize vpisa v prvi letnik, pobud in mnenj programskega sveta oddelka ter študentov. V razpravo o programu in morebitnih izboljšavah smo vključili zaposlene visokošolske učitelje, asistente in zunanje sodelavce, potencialne delodajalce ter študente, s predstavniki katerih je bil 3. 3. 2022 organiziran poseben sestanek. Za izjemno dobrodošlo se je izkazala ustanovitev programskega sveta oddelka, ki je študijski program prve stopnje analiziral na sestanku 9. 2. 2022. Na podlagi izraženih stališč študentov in diplomantov ugotovljamo, da so študentje s študijskim programom v veliki meri zadovoljni (najvišja povprečna ocena splošnega zadovoljstva s študijem med vsemi študijskimi programi prve stopnje na Filozofski fakulteti). V preteklih letih uvedeni ukrepi se uspešno izvajajo in so se izkazali za pozitivne. Med sprejetimi ukrepi so tudi takšni, pri katerih bodo vplivi in posledice vidni šele v nekaj letih. Slednje bomo še naprej spremljali, na podlagi ugotovitev več let pa razmišljali o njihovi smotrnosti. Tako kot prejšnja leta, je bila tudi v preteklem študijskem letu študentom dana možnost zgodnjega vključevanja v praktično delo in raziskovanje, zlasti pri predmetu *Praktično usposabljanje*, ni pa prišlo do v prejšnjih letih vzpostavljenega vključevanja študentov v projekte Po kreativni poti do znanja, ker niso bili razpisani. V prihodnjih letih nameravamo zopet pristopiti k prijavam študentskih projektov, ki jih bo razpisovala UM, in se tako intenzivneje povezovati z ustreznimi deležniki v okolju.

Kot problem še vedno izpostavljam nizki vpis (ki sicer primerjalno s prejšnjimi leti ne upada) ter premajhno odločanje študentov za mednarodne izmenjave (zlasti v okviru Erasmus). Z namenom izboljšanja stanja vpisa so člani oddelka že v preteklih letih v sodelovanju s študenti pristopili k različnim ukrepom:

- intenzivnejša promocija študija v srednjih šolah in promocija stroke v širši javnosti s predavanji;
 - priprava razstav in vodstva po umetnostnih spomenikih v različnih krajih severovzhodne Slovenije.
- Pomemben in pozitivno sprejet ukrep pa predstavlja tudi sprotne in stalne promocije študija umetnostne zgodovine na FF UM in stroke kot take preko precej obiskanega Facebook profila Oddelka za umetnostno zgodovino. S temi ukrepi nameravamo nadaljevati tudi v prihodnje. Z namenom povečanja števila mednarodnih izmenjav pa bomo pristopili k spodbujanju študentov za študij v tujini in promoviranju Erasmus, tako na formalnih sestankih kot pri neformalnih srečanjih.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Umetnostna zgodovina

Pri analizi podiplomskega dvopredmetnega nepedagoškega študijskega programa Umetnostna zgodovina za študijsko leto 2020/2021 smo upoštevali rezultate Ankete o pedagoškem delu, rezultate Ankete o obremenitvi študentov po učnih enotah, Ankete o zadovoljstvu s študijem, ki so jih podali diplomanti drugostopenjskega programa, Kazalnike za področje izobraževalne dejavnosti, podatke o zaposljivosti in podatke poklicnega barometra. Uporabili smo tudi sklepe, sprejete na zadnjem sestanku programskega sveta 9. 2. 2022 in sestanku vodij študijskih programov študenti 3. 3. 2022

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ter vključili razgovore, evalvacijo in refleksijo s strani zaposlenih in pogodbenih visokošolskih učiteljev, diplomantov, asistentov in sodelavcev iz prakse, predstavnikov delodajalcev in študentov.

Na podlagi izraženih stališč študentov in učiteljev ugotavljamo, da so študentje s študijskim programom in nadpovprečno zadovoljni, zaposleni na oddelku pa so izrazito dobro ocenjeni (prim. rezultati študentske ankete) in imajo dobre znanstvene reference. Med večjimi spremembami, ki so bile izvedene na programu v preteklih letih velja poudariti spremembo nosilcev petih študijskih enot drugostopenjskega programa, ki se od leta 2019 naprej kaže tudi v manjši obremenjenosti študentov neposredno razvidni v anketi). Nadaljevali smo z ukrepi, ki bi pripomogli k povečanju vpisa, kot so bili razgovori s študenti tretjega letnika dodiplomskega študija in aktivna promocija umetnostne zgodovine v širši regiji, pri čemer bomo v program promocije vključili tudi študenta tutorja. Prav tako bomo nadaljevali s pridobivanjem deležnikov v okolju, tako za mentorstvo diplomskih del kot za sodelovanje pri študentskih projektih. Začeli smo z intenzivno promocijo mednarodne mobilnosti študentov, tako s pogovori s študenti kot tudi s konkretnim pridobivanjem novih bilateralnih sporazumov (Univerza Sapienza v Rimu), s čemer bomo nadaljevali. Študentom podiplomskega študija smo v študijskem letu 2020/2021 kljub neugodnim epidemiološkim razmeram, ki so onemogočile večino terenskega dela, omogočili raziskovalno in praktično delo v sodelovanju z delovnimi mentorji iz prakse iz lokalnega okolja v okviru temeljnega raziskovalnega projekta *Umetnost v času zatona plemstva (J6-1810)*, in sicer s pripravo razstave *Zgodbe iz grajskih soban* (v sodelovanju z ZRC SAZU in Pokrajinskim muzejem Maribor). V prijavnih vlogah novih projektov bomo zato nadaljevali z vpetostjo študentov v tovrstno projektno delo.

Študijski program 3. stopnje Umetnostna zgodovina

Pri analizi doktorskega študijskega programa Umetnostna zgodovina tretje stopnje za študijsko leto 2020/2021 smo upoštevali priporočila za izboljšanje ŠP, ki jih je podala evalvacijska komisija v zaključnem poročilu z dne 23. 3. 2020. Na podlagi priporočil smo maja 2020 pripravili akcijski načrt korektivnih ukrepov za uresničevanje izpostavljenih priložnosti za izboljšanje, ga izvedli in o realizaciji januarja 2022 podali poročilo. Pri analizi smo upoštevali tudi formalne in neformalne razgovore, evalvacijo in refleksijo s strani visokošolskih učiteljev, študentov in zunanjih deležnikov ter rezultate ankete o pedagoškem delu. Ugotavljamo, da v študijskem letu 2020/2021 ni doktoriral noben študent, od katerega bi lahko na podlagi ankete pridobili refleksijo o študijskem programu, medtem ko je mogoče iz rezultatov ankete o pedagoškem delu sklepati, da so z delom nosilcev predmetov zadovoljni. Ugotavljamo tudi, da so bili študenti – kakor tudi že v prejšnjih študijskih letih – vključeni v raziskovalno delo učiteljev oddelka in da so mladi raziskovalci preko institucij, v katerih so zaposleni, vključeni v programsko skupino ter v temeljne ali aplikativne raziskovalne projekte. Relativno nizko število vpisanih je učiteljem omogočilo veliko individualnega dela in posvečanja posameznemu študentu. Ukrepov za izboljšanje študijskega programa nismo predlagali. V skladu z zahtevami Doktorske šole UM bomo posodabljali reference nosilcev učnih enot in spodbujali nosilce učnih enot k ustreznim objavam. Še nadalje bomo izvajali ukrepe za povečanje vpisa, zlasti z razgovori s potencialnimi kandidati.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ODDELEK ZA ZGODOVINO

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Zgodovina

Študentje in študentke obveznosti na študijskem programu tudi v študijskem letu 2020/21 niso dojemali kot posebej obremenjujočih. Kot dejavnik sorazmerno največje obremenitve ostaja obseg seminarskega dela (število seminarских nalog). Dodatno težavo je za marsikaterega študenta predstavljala dolgotrajna izvedba pedagoškega procesa na daljavo, čeprav so vsaj nekateri izpostavljali tudi pozitivne vidike. Eno področij, kjer je to morda prišlo do izraza, so bili izpitni roki.

Tudi vpis v študijskem letu 2020/21 je potrjeval, da se je zanimanje za enopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina stabiliziralo na ravni, ki je glede na število vpisnih mest visoka, saj že nekaj študijskih let zapolnimo vsa vpisna mesta. Razmerje med študenti in visokošolskimi učitelji je glede na strukturo programa ustrezno, posebej ob upoštevanju dejstva, da je v izvedbo enopredmetnega programa v celoto zajet tudi dvopredmetni prvostopenjski program. Delež zunanjih sodelavcev v izvedbi pedagoškega procesa ostaja izrazit. V tem smislu se je izvedba študijskega procesa na daljavo z omogočanjem večje fleksibilnosti v nekaterih primerih pokazala celo kot koristna.

Sestava vpisanih študentk in študentov se v osnovnih črtah še vedno pokriva s tisto na fakultetni ravni. A tudi v pričujočem študijskem letu se je ohranil nekoliko višji delež študentk in študentov, ki izvirajo z negimnazijskih programov, kar pomeni tistih, ki nimajo opravljene splošne mature. Gre za delež, ki je bolj ali manj stalen, in se giblje nekje do tretjine vseh vpisanih v študijski program.

Na podlagi dolgoročneje ocene, ki jo oblikujemo skozi več let, še vedno menimo, da so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni, zato kratkoročne spremembe niso načrtovane. Se je pa v zadnjih dveh letih zastavilo vprašanje zakonitosti in možnosti preverjanja in ocenjevanja na daljavo, kjer smo z izkušnjami šele na pol poti. Ustno preverjanje in ocenjevanje znanja se je izkazalo za docela obvladljiv izziv, nekoliko več je negotovosti pri izvajanju pisnih izpitov v okolju MS Teams ali s pomočjo drugih orodij, ki so na voljo. Na podlagi ugotovljenega smo predlagali:

- posodobitev študijske literature z ozirom na aktualno dogajanje v stroki;
- posodobitev vsebin študijskih predmetov z ozirom na izkušnje iz epidemijološke krize zadnjih dveh let.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Zgodovina

Dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina z enopredmetnim študijskim programom deli osnovno vsebinsko nit pregleda zgodovinskih obdobij, po drugi strani pa omogoča povezovanje zgodovinskih znanj s poglobljenimi znanji kakšne druge discipline.

Glede zgoščenosti izpitnih rokov v izpitnem obdobju, ki je bila izpostavljena v preteklosti, je vidna izboljšava, saj se v večjem številu razpisujejo izpitni roki tudi zunaj izpitnih obdobij. Prav tako so skupni napori oddelkov in strokovnih služb pripomogli, da je prekrivanja med študijskimi smermi, zlasti tistimi, ki jih kombinira več študentk in študentov, dejansko zelo malo.

Zanimanje za dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina se je v zadnjih letih stabiliziralo oziroma celo blago raste in je na ravni, ki je glede na število vpisnih mest visoka, saj v zadnjih študijskih letih zapolnimo vsaj vsa vpisna mesta, kar velja tudi za študijsko leto 2020/21. Kar zadeva prehodnost (P03), se je ta po spremembi vpisnih pogojev pred nekaj leti, ko smo napredovanje vezali izključno na

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | trr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

doseženo število kreditnih točk, stabilizirala. Nekakšni »sivi coni«, na kateri smo posebej pozorni, predstavljajo po eni strani študentke in študentje prvega letnika, ki se študijskega procesa nehajo udeleževati v teku prvega letnika, običajno kmalu po začetku, po drugi strani pa študentke in študentje po opravljenem tretjem letniku in pred zaključkom študija. Zlasti s prvo skupino je težje navezati stike in jim priskočiti na pomoč; še posebej težko je bilo to v pogojih izvedbe pedagoškega procesa na daljavo, zato na tej točki v pričujočem študijskem letu ni bilo bistvenega premika.

V evalviranem študijskem letu smo bili soočeni z nadaljnjimi izzivi poučevanja, pa tudi preverjanja in ocenjevanja na daljavo v okolju MS Teams. Potem ko smo premagali težave z osnovami novega orodja že v študijskem letu 2019/20, smo v pričujočem skušali izboljševati delo z njim in izrabiti še več možnosti, ki jih ponuja. Seveda se bolj ali manj jasno kaže, da je vključevanje študentk in študentov v proces samega pridobivanja znanja pri tem načinu dela še težavnejše, a za dokončne ocene je še prezgodaj. Smo pa v zadnjih letih posebej poudarjali vlogo tega vključevanja, ki je na prvostopenjskih študijskih programih na Oddelku za zgodovino mogoče predvsem v okviru analize literature in nekaterih primarnih virov, iz katerih je mogoče izpeljati zakonitosti in značilnosti zgodovinskih procesov. To na pričujočem študijskem programu hkrati najbolj omogoča na študenta osredotočeno poučevanje. Na podlagi ugotovljenega smo predlagali:

- posodobitev referenc nosilcev učnih enot;
- v učne načrte se vnese tudi, da nosilci seznanjajo študente z aktualnimi jezikovnimi in drugimi viri za svoje področje.

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Zgodovina

Enopredmetni nepedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina predstavlja program, za katerega je značilna precejšnja koncentracija zgodovinskih strokovnih vsebin v dveh letih. Ker se nanj običajno vpisujejo tisti študentke in študentje, ki so zaključili prvostopenjski študij in ki jih odlikuje izrazitejše zanimanje za zgodovino, ni presenetljivo, da programa še vedno ne dojemajo kot posebej obremenjujočega, čeprav se je kot posebna obremenitev vsaj za nekatere študentke in študente v zadnjih dveh letih pojavila izvedba na daljavo. Enega glavnih dejavnikov, ki je bil v preteklih letih izpostavljen kot dejavnik večje obremenitve, število seminarskih nalog, smo se lotili s prevetritvijo učnih načrtov. Rezultati so deloma že vidni.

Študentke in študentje v večini ocenjujejo, da jih enopredmetni nepedagoški študijski program Zgodovina s svojim obsežnim zemljepisnim in kronološko zaokroženim prikazom zgodovinskih procesov opremi z zadostno mero strokovnega znanja. Izražajo nadalje mnenje, da jih dobro usposobi za pisanje zgodovinske besedil, predvsem na temelju časopisnega gradiva. Pretežno pozitivno vrednotijo še stopnjo, v kateri jih študijski program pripravi za delo pod stresom.

Videti je, da študentke in študentje vsaj glede na stanja v večini let ocenjujejo, da jim dvopredmetni pedagoški – in v zadnjem času tudi s strokovnimi predmeti bogatejši nepedagoški program na istem oddelku – nudi več zaposlitvenih možnosti. To se še vedno kaže v tem, da je v skupnem seštevku več študentk in študentov, ki na prvi stopnji študirajo enopredmetno, pa se na drugi odločijo za dvopredmetni pedagoški program, kot tistih, ki na prvi stopnji študirajo dvopredmetno, pa se na drugi odločijo za enopredmetni program. Sicer je treba omeniti, da se trend med generacijami spreminja, zlasti po zaostitvi seznamov diferencialnih izpitov na nekaterih drugih oddelkih fakultete. Zato bomo v naslednjem študijskem letu pripravili posebno sejo oddelka, posvečeno mestu enopredmetnega drugostopenjskega študija v življenju oddelka.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Glede na vsebino študijskega programa je osrednja možnost za vključevanje elementov na študenta osredotočenega poučevanja izkazana tako, da slušatelji na podlagi analize primarnih in sekundarnih virov ob usmerjanju nosilcev predmetov sami izpeljujejo splošna dognanja o poteku zgodovinskih procesov. Na podlagi ugotovljenega smo predlagali:

- prevetritev sistema izbire izbirnih predmetov v študijskem programu;
- posodobitev seznamov študijske literature z vidika izkušnje zadnjih dveh let.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Zgodovina

Vsebino programa študentke in študentje ocenjujejo pretežno pozitivno. Gre za študijski program, ki išče ravnotežje med zahtevami dvopredmetnega študija in vključevanja čim večjega obsega zgodovinskih vsebin. V tem smislu anketiranci ob zaključku študija v glavnem izražajo zadovoljstvo z doseženimi kompetencami, predvsem kar zadeva oblikovanje pisnih besedil in ustnih nastopov, enako tudi delo pod stresom.

Prehodnost (P03), ki se stalno giblje okrog 80 %, še vedno ocenjujemo kot zadovoljivo in za študijski program primerno, zato doslej še ni bilo potrebe po dodatnih ukrepih v zvezi s tem. Vendar skrbno spremljamo morebitne razlike v uspešnosti pri opravljanju izpitov pri posameznih predmetih.

Vzpostavljanje povezav z delovnim okoljem (P06) smo v zadnjih letih močno intenzivirali, zlasti z delodajalci v Mariboru in na Štajerskem (Pokrajinski arhiv Maribor, Pokrajinski muzej Maribor, Univerzitetna knjižnica Maribor). V veliko pomoč bo v prihodnje pri tem tudi vzpostavljeni programski svet oddelka. Žal je prve korake njegovega delovanja zaznamovala epidemija koronavirusne bolezni, zato sta njegovi prvi seji potekali na daljavo. Pandemija je močno otežila tudi vzpostavljanje stikov z nekaterimi delodajalci.

Vse sodelavke in sodelavce na študijskem programu spodbujamo, naj študentke in študente vključijo v pridobivanje znanja predvsem tako, da slednji na podlagi analize primarnih in sekundarnih virov sami izpeljujejo splošna dognanja o poteku zgodovinskih procesov. Veliko koristnih spodbud v tem smislu so dale dejavnosti v okviru obsežnega projekta INOVUP, ki se je nadaljeval tudi v študijskem letu 2020/21. Na podlagi ugotovljenega smo predlagali:

- prevetritev vsebin učnih načrtov z vidika izkušenj kriznih razmer zadnjih dveh let;
- posodobitev učnih metod v učnih načrtih z vidika izkušenj z delom na daljavo.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Zgodovina

Dvopredmetni pedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina ima nekaj posebnosti. Med njimi je na prvem mestu iskanje ravnotežja med pedagoško-didaktičnimi in zgodovinskimi vsebinami. Na podlagi anket in razgovorov s študentkami in študenti ugotavljamo, da v povprečju programa ne dojemajo kot pretirano obremenjujočega. Nekakšna stalnica opažanj ostaja tudi občasno še navzoče prekrivanje urnikov in izpitnih rokov na različnih študijskih smereh, čemur se je nemogoče povsem izogniti. A ob trudu strokovnih služb se je položaj že bistveno izboljšal, kar posebej velja za smeri, kjer je vezava s študijem zgodovine zlasti pogosta.

Število vpisanih na študijski program zaradi njegovega izrazitega profila je v glavnem stabilno. Bazen, iz katerega prihajajo kandidati za vpis, sta v glavnem prvostopenjska programa na Oddelku zgodovina, čeprav je od vseh drugostopenjskih študijskih programov ravno na tem največ vpisanih študentk in

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

študentov, ki so prvo stopnjo zaključili na univerzah v Ljubljani ali celo v Kopru. Iz povedanega je razvidno, da na samo strukturo kandidatov in kandidatov, struktura vpisanih na oba prvostopenjska študijska programa Oddelka za zgodovino vpliva manj kot pri ostalih dveh programih. Obstajajo tudi primeri, ko se na drugostopenjski dvopredmetni program vpisujejo diplomanti prvostopenjskega enopredmetnega, predvsem v želji po pridobitvi pedagoške izobrazbe. Je pa bilo omenjenega več v preteklosti, saj so bili diferencialni izpiti na nekaterih drugih fakultetnih študijskih programih manj obsežni kot sedaj.

V zadnjih dveh študijskih letih je izvedbo praktičnega usposabljanja močno ovirala pandemija koronavirusa. Kot uspešno lahko ocenimo prilagoditev izvedbe. To seveda ne bi bilo mogoče brez požrtvovalnega sodelovanja učiteljev praktikov v osnovnih in srednjih šolah. V precejšnji pomoč so nam bila tudi posamezna predavanja in delavnice v okviru projekta INOVUP. Na podlagi izkušenj iz zadnjih let smo v osnovi pripravljeni na morebitne nove izzive v prihodnosti.

Na področju znanstvenoraziskovalnega dela ocenjujemo pričujoče študijsko leto z vidika vključevanja študentk in študentov kot uspešno. Precejšnje je število študentk in študentov, ki so sodelovali na znanstvenih konferencah ali simpozijih in pripravili izvirne znanstvene prispevke, običajno v soavtorstvu s profesorji (objavljeni so bili v revijah *Acta Histriae* in *Studia historica Slovenica*). Razveseljivo je tudi, da so študentke in študentje sodelovali tudi pri pripravi prispevkov s področja didaktike zgodovine, največkrat na podlagi nastajajočih magistrskih nalog. Za izboljšavo smo predlagali:

- večje upoštevanje interdisciplinarnosti v učnih načrtih strokovnih predmetov, zlasti z vidika najpogostejših študijskih vezav;
- spodbujanje večje uporabe vizualnih (likovnih, filmskih) prikazov zgodovinskih vsebin v učnih načrtih strokovnih predmetov.

Študijski program 3. stopnje Zgodovina

Doktorski študijski program tretje stopnje Zgodovina ima z vidika zasnove in izvedbe precej posebnosti. Predvsem se zanj običajno odločajo visoko motivirani kandidati, bistveno težišče študijskega programa pa je na samostojnem raziskovalnem delu, ki doseže vrh v pripravi doktorske disertacije. Zato ni presenetljivo, da študentke in študentje same vsebine študijskega programa ne dojemajo kot posebej obremenjujoče pri predmetih, katerih obveznost je izpit.

Kar zadeva ukrepe, ki nam jih nalagajo rezultati ankete, so šli naši razmisleki v študijskem letu 2020/21 v dve smeri. Po eni strani nam mnenje študentk in študentov narekuje nadaljnje usmerjanje študentk in študentov v raziskovalno delo, kar krepimo v okviru njihovega sodelovanja na znanstvenih srečanjih in pri pripravi znanstvenih prispevkov. Po drugi strani iz pogovorov s študentkami in študenti razbiramo željo, da bi svoje delo bolj predstavili zaposlenim in študentom oddelka in se hkrati povezali s kolegi iz tujine. V tem smislu bomo zastavili dejavnosti v študijskem letu 2021/22.

Individualna narava študijskega programa že v osnovi zagotavlja, da je poučevanje osredotočeno na študenta. Temu pripada ključna vloga pri kreiranju študijskega programa in njegove izvedbe, kar je po eni strani mogoče z njegovim izbiranjem izbirnih predmetov, po drugi strani pa zlasti v okviru obsežnega individualnega raziskovalnega dela. Tam študent v veliki meri sam določa tipe in vrsto študijskega gradiva in tempo poteka dela. Še dodatno se trudimo za uvajanje novih oblik poučevanja, k čemur je v zadnjem letu veliko prispevala vključenost Filozofske fakultete v projekt INOVUP.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Nosilci učnih enot izkazujejo v povprečju precej kakovostne reference, povezane z vsebinami študijskih predmetov, ki jih izvajajo. Te reference hkrati redno preverjamo, k čemur nas zavezujejo tudi visoki standardi Doktorske šole UM. Poudariti je tudi potrebno, da prihajajo izvajalci predmetov z več visokošolskih in raziskovalnih ustanov v Sloveniji. Njihove objave presegajo zgolj slovensko znanstveno raven in jih je najti v številnih mednarodnih publikacijah. Na podlagi evalvacije smo predlagali naslednje izboljšave:

- pregled obveznosti študentk in študentov pri posameznih predmetov (predvsem z vidika razmerja med seminarskimi in izpitnimi obveznostmi);
- ažuriranje seznamov študijske literature pri predmetih, kjer za to obstaja potreba.

ŠTUDIJSKI PROGRAMI ZA IZPOPOLNJEVANJE

ZGUČAN

Pedagoška in Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru izvajata skupen študijski program z naslovom *Študijski program za izpopolnjevanje iz zgodnjega poučevanja angleščine oz. nemščine (Zgučan)*. Program obsega 60 ECTS-ov in traja eno študijsko leto.

Izvajalci in vodji programa Zgučan s pomočjo zbirnikov evalvacijskih listov udeležencev programa, ki smo jih pridobili iz programa Katis, ugotavljamo, da so udeleženci študijskega programa za izpopolnjevanje izobrazbe s programom zadovoljni, saj so ga ocenili s povprečno oceno 6,47 (na 9-stopenjski lestvici), kar je, v primerjavi z lanskim letom (7,13), nekoliko nižja ocena. Vzroke vidimo predvsem v dejstvu, da je bil program zaradi pandemije covid-19 v celoti izveden na daljavo in smo nekatere vsebine (npr. opazovalno in razpršeno prakso) prilagajali glede na epidemiološko in organizacijsko situacijo v osnovnih šolah. Vsi predavatelji programa so se trudili in po najboljših močeh izvedli, kljub omejitvam, kvalitetno izobraževanje na daljavo, čeprav so bile nekatere rešitve, glede na razmere, nekoliko manj učinkovite.

Sicer so bili udeleženci zadovoljni z uporabnostjo programa. Prav tako jih je program pozitivno motiviral k vnašanju sprememb v načine dela pri njihovem vzgojno-izobraževalnem procesu. Zelo dobro so ocenili tudi predavatelje programa, kar je, glede na okoliščine izvedbe programa (skoraj v celoti na daljavo), spodbudno. Dobljene ocene udeležencev programa nakazujejo, da program Zgučan, v okviru posameznih predmetov, vključuje didaktične pristope, zasnovane na načelu »na študenta osredinjenega učenja, poučevanja in ocenjevanja«, ki jih udeleženci prenašajo tudi v šolsko prakso. Ob tem so udeleženci tudi intenzivno vključeni v študijski proces, in sicer sproti opravljajo vse obveznosti (npr. individualne naloge, branje literature, izdelava (jezikovnega) listovnika, izvedba in predstavitev seminarske naloge, interaktivno delo, mini nastopi, diskusije in reševanje problemov, delo v parih in manjših skupinah, kolegialno ocenjevanje).

Vodji študijskega programa Zgučan se o morebitnih pomanjkljivostih programa sproti posvetujeta tako z vsemi udeleženci kot z ostalimi deležniki in izvajalci programa, in jih, v kolikor je to mogoče, skušamo odpraviti.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

V študijskem letu 2020/21 je bila uspešnost udeležencev študijskega programa Zgučan 100 %. Program je namreč plačljiv, zato so udeleženci bolj motivirani, da ga uspešno zaključijo, saj takšno izpopolnjevanje izobrazbe potrebujejo za zaposlitev na šoli.

S pomočjo spletne učilnice Moodle udeleženci programa dostopajo do različnih učnih gradiv. Prav tako imajo možnost izposoje knjig in drugih gradiv v Miklošičevi knjižnici, v UKM, e-viri na UMNIK-u, itd.

V skladu s smernicami in navodili UM smo v študijskem letu 2020/21 zaradi pandemije covid-19 izvedli nekaj prilagoditev študijskega programa (npr. izvajanje programa s pomočjo video konference MS Teams, prilagoditve glede izvajanja razpršene pedagoške prakse, ki so jo udeleženci lahko izvedli tako fizično na šoli (kjer so to razmere dopuščale) kot na daljavo, rabe digitalnih gradiv (npr. oddajanje dnevnika razpršene prakse v spletno okolje Moodle), preverjanje in ocenjevanje znanja na daljavo). Kot kažejo ocene udeležencev, je bil program, kljub pandemiji, kvalitetno izveden, za kar si bomo prizadevali tudi v prihodnje.

PAI

Študijski program za izpopolnjevanje Pedagoško-andragoško izobraževanje Filozofske fakultete Univerze v Mariboru (PAI FF UM) je enoletni program, ovrednoten s 60 ECTS. Gre za pedagoški program, ki je bil potrjen s strani NAKVIS leta 2009 in v 2016 ponovno akreditiran na isti ustanovi. Glede na pogovore z udeleženci, predavatelji ter glede na evalvacijske ankete, ki jih izvajamo v sklopu programa, smo v študijskem letu 2019/2020 uvedli nekaj sprememb, vezanih na nosilstvo in izvajalstvo predmetov, ter razširili ponudbo izbirnih predmetov. Prav tako smo okrepili promoviranje študijskega programa ter poglobili evalvacijo. V študijskem letu 2020/21 smo za presojanje doseganja učnih izidov pri predmetih (delno tudi zaradi epidemioloških razlogov) okrepili avtentične oblike preverjanja in ocenjevanja znanja.

Predmetnik omogoča kvalitetno temeljno pedagoško-andragoško znanje ter specialno didaktično izobraževanje glede na predhodno izobrazbo (družboslovje ali nedružboslovje), zato ravnatelji (predvsem srednjih strokovnih šol) pogosto sami poiščejo stik z nami oz. vpišejo svoj novo zaposleni strokovni kader v naš študijski program.

Anketa kaže, da so slušatelji s programom zadovoljni. Na devetstopenjski lestvici so različne vidike svojega zadovoljstva z vsebinami in metodami dela ter z uporabnostjo programa v povprečju ocenili z ocenami od 7 do 8. Vsi so se strinjali, da je bil termin izvedbe ustrezno izbran in da so bili prostorski pogoji za delo primerni. Udeleženci so bili zadovoljni tudi s predavatelji.